

جمهوری اسلامی ایران

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
شورای گسترش و برنامه ریزی آموزشی

برنامه درسی

رشته معماری اسلامی

دوره دکتری تخصصی

گروه هنر و معماری

بر اساس مصوبه جلسه شماره ۹۳۱ شورای گسترش و برنامه ریزی آموزش عالی

در تاریخ ۱۳۹۹/۰۵/۲۰ به تصویب رسید.

نام رشته: معماری اسلامی

عنوان گرایش: -

گروه: هنر و معماری

دوره تحصیلی: دکتری تخصصی

کارگروه تخصصی: معماری

نوع مصوبه: تدوین

پیشنهادی: دانشگاه هنر اسلامی تبریز

برنامه درسی تدوین شده دوره دکتری تخصصی رشته معماری اسلامی طی نامه شماره ۹۹/۷۱۱۷/دش از کارگروه تخصصی شورای تحول و ارتقای علوم انسانی دریافت شد و در جلسه شماره ۹۳۱ تاریخ ۱۳۹۹/۰۵/۲۰ شورای گسترش و برنامه ریزی آموزش عالی به شرح زیر تصویب شد:

ماده یک- این برنامه درسی برای دانشجویانی که از مهر ماه سال ۱۳۹۹ وارد دانشگاهها و مراکز آموزش عالی می شوند، قابل اجرا است.

ماده دو- این برنامه درسی در سه فصل: مشخصات کلی، جدول های واحدهای درسی و سرفصل دروس تنظیم شده است و به تمامی دانشگاهها و موسسه های آموزش عالی کشور که مجوز پذیرش دانشجو از شورای گسترش و برنامه ریزی آموزشی و سایر ضوابط و مقررات مصوب وزارت علوم، تحقیقات و فناوری را دارند، برای اجرا ابلاغ می شود.

ماده سه- این برنامه درسی از شروع سال تحصیلی ۱۴۰۰-۱۳۹۹ به مدت ۵ سال قابل اجرا است و پس از آن نیاز به بازنگری دارد.

دکتر علی خاکی صدیق

دبیر شورای گسترش و برنامه ریزی آموزش عالی

دکتر محمدرضا آهنجیان

دبیر کمیسیون برنامه ریزی آموزشی

پیام امام رضا (ع)

فهرست مطالب

۴	۱- مشخصات کلی شامل مفاهیم، اصول و زمینه ها
۵	۱-۱- مقدمه
۵	۲-۱- معرفی رشته معماری اسلامی
۶	۳-۱- ضرورت و اهداف کلان و عملیاتی در دوره دکتری معماری اسلامی
	اهداف کلان
	اهداف عملیاتی
۷	۴-۱- وضعیت مطلوب
۷	۵-۱- فرآیند و چارچوب محتوایی برنامه
۷	۱-۵-۱- مراحل دوره
۸	۲-۵-۱- دروس پایه (الزامی)
۸	۳-۵-۱- دروس تخصصی (اختیاری)
۹	۴-۵-۱- درس ویژه
۹	۵-۵-۱- دروس جبرانی
۹	۶-۱- تعیین نظام ارزشیابی پیشرفت تحصیلی
۱۱	۲- جداول درسی شامل عناوین دروس و سامانه اجرا
۱۳	۳- شرح محتوا و سرفصل دروس
۱۳	۱-۳- محتوا و سرفصل دروس پایه (اصلی)
۲۷	۲-۳- محتوی و سرفصل دروس اندیشه ها و الگوهای معماری (تخصصی-اختیاری)
۳۶	۳-۳- محتوی و سرفصل دروس تاریخ معماری (تخصصی-اختیاری)
۴۶	۴-۳- محتوی و سرفصل دروس ساختمان، فیزیک و فناوری معماری (تخصصی-اختیاری)

۱- مشخصات کلی شامل مفاهیم، اصول و زمینه ها

وظایف علمای دین و دانشگاه های اسلامی:

«کشف راه حل های اسلامی در سبک زندگی نوین اسلامی» و «ساخت زیربنای تمدن جدید»

(از بیانات مقام معظم رهبری در خطبه عربی نماز جمعه تهران در تاریخ ۹۸/۱۰/۲۷)

اسلام با نگرش الهی برخواسته از تعلیمات وحیانی حضرت محمد (ص) مدت کمی بعد از ظهور در بخش های زیادی از جهان توسعه یافت و نگرش جمعیت کثیری از جهان را نسبت به محیط پیرامون به چالش کشید و نیاز به محیط های جدید و بدیع متأثر از بینش نو را ضروری ساخت. به این ترتیب تحت تاثیر بینش و تفکر جدید توحیدی، در معماری و شهرسازی بستر کالبدی جدید و شکوهمندی شکل گرفت که مشخصه اصلی فرهنگ و تمدن اسلامی در آن دوران گردید. در حالی که تا سده پیش با الهام از ارزش ها و باور های اسلامی، شیوه های ساختن و سکنی گزیدن در جوامع اسلامی روند اعتلا و رو به رشدی را طی می نمود، با نفوذ جریانات استعماریو نوگرایی برونزاو نامتوازن در ساختار فرهنگی-اجتماعی جوامع اسلامی، رویکردها و نظریات غیر بومی و مداخلات کالبدی سطحی و شتاب زده در راستای نوسازی این جوامع گسترش یافت. از سوی دیگر افزایش جمعیت و پیچیده شدن نیازهای مختلف جوامع مسلمان، منجر به افول کیفیت محیط سکونتی و معیشتی شده و چالش های مختلف زیست محیطی، هویتی، فرهنگی و اقتصادی در نظامات ساخت و ساز و معماری این جوامع پدیدار شده است.

در چنین شرایطی استخراج و تبیین اصول و ارزشهای پایدار فرهنگ و تمدن اسلامی در زمینه معماری و محیط، تعمق و باز شناسی ذر شیوه های پایدار زیستن و ساختن، بررسی تطبیقی تجارب ارزشمند گذشته و نسبت معماری جوامع اسلامی با تحولات معماری معاصر، نقد و تضارب آرا پیرامون معماری و منظر در گذشته، حال و آینده می تواند منبع الهام بخش تولید نظریه، باز شناسی اصول و تدوین رویکرد های نو در زمینه ارزیابی، برنامه ریزی، طراحی و شکل دهی سکونتگاه، معماری و منظر در جوامع اسلامی چون ایران باشد. راه اندازی دوره دکتری معماری اسلامی از جمله راهبردهای موثر در دستیابی به اهداف فوق است.

۱-۲ معرفی رشته معماری اسلامی

گروهی از مستشرقین، معماری اسلامی را یکی از شیوه های معماری جهان و متعلق به جوامع مسلمان در سده های گذشته می دانند که دارای قوانین، خصوصیات، آداب و رسوم و کارکرد های دینی مشترکی بوده است. گروهی دیگر معماریاسلامی را به تمام دستاورد های معماری منطقه ای و کهن الگوهای بومی در کشور های تحت تسلط حاکمان مسلمان نسبت می دهند. در تعریفی دیگر، سرچشمه معماری اسلامی، تعالیم حیات بخش توحیدی-اجتماعی قرآن و سنت نبوی و هدف غایی آن شرافت بخشیدن به ماده و کالبد دانسته می شود که از طریق بازخوانی و تاویل رمز و راز معماری به تحکیم و تجلی زیبایی در بستر کالبدی جوامع اسلامی معاصر می پردازد. آنچه رشته معماری اسلامی را به عنوان یک حوزه تخصصی علمی در زمینه معماری متمایز می سازد، توجه به نظام معرفت شناسی و جهان بینی اسلامی در سه حوزه باورها، رفتارها و

الگوهای کالبدی است. اندیشه بنیادین معماری اسلامی، آفرینش‌تأویل‌نشانه‌ها و اصول روحانی و معنوی در ارتباط با معماری و مخاطب است. امروزه در مراکز تحقیقاتی و دانشگاه‌های مختلف جهان (به ویژه دوره‌های تحصیلات تکمیلی)، مطالعه پیرامون گذشته، حال و آینده معماری اسلامی در رشته‌ها، رویکردها و موضوعات مختلف، دستمایه مطالعات تاریخی، مورد پژوهی، بررسی‌های تطبیقی-تفسیری، روش‌های معاصر سازی و نظریه پردازی جدید قرار گرفته است. در حالی که در جوامع توسعه یافته، توجه به ارزش‌های معماری بومی-منطقه‌ای مورد ترویج و تشویق قرار می‌گیرد؛ جریانات غالب نوگرا به ویژه در قرن بیستم به آشفتگی معماری و منظر در جوامع اسلامی دامن زده‌اند. بنابراین به نظر می‌رسد فرصت مغتنمی در جامعه علمی ایجاد شده تا با تعمیق دانش و بینش پیرامون معماری ایران و دیگر کشورهای اسلامی، دستگاه فکری و سرمشق مناسبی در ابعاد برنامه‌ریزی و طراحی، نقد و نظریه پردازی مبتنی بر حکمت و فرهنگ اسلامی و در بررسی تطبیقی با آموزه‌های معماری معاصر، پایه‌ریزی شود.

آنچه معماری اسلامی را به عنوان دانشی مستقل در برابر معماری غربی تعریف می‌نماید، تفاوت ارزشها و دستگاه معرفتی حاکم بر این رشته از یکسو (جهان بینی اسلامی) و موضوعات مورد مطالعه و پژوهش و اهداف حاکم بر آن (بومی و دینی بودن) از سوی دیگر است. مفهوم «سبک زندگی» مبنای ساماندهی و انسجام حیات اجتماعی و هویتیک ملت است که مقام معظم رهبری بارها نسبت به اهمیت آن در مناسبت‌های مختلف تذکر داده‌اند. مبنای اصلی و اساسی این سرفصل توجه به سبک زندگی متناسب با جامعه اسلامی بوده است. مکتب اسلام مطابق فطرت و سرشت انسان اصول علمی و قوانین مناسب را که منشاء سعادت انسان است و رفتارهای فردی، اجتماعی و سبک زندگی او را تنظیم می‌کند، ارائه می‌دهد. در این برنامه معماری اسلامی عبارت از ساخت‌های کالبدی و نظام‌های معانی مبتنی بر اندیشه و فرهنگ اسلامی است که سبک زندگی و تمدن جدید اسلامی را تحکیم می‌بخشد.

۱-۳- ضرورت و اهداف دوره دکتری معماری اسلامی

با توجه به موارد یاد شده و علی‌رغم بیش از نیم قرن آموزش معماری مبتنی بر روش‌های آموزشی وارداتی که عمدتاً به تبعیت از نظام آموزشی در مدارس هنر و معماری غرب مانند باوهاس و بوزار بوده است، واکاوی و باز تعریف مسائل بنیادین معماری مطلوب با هدف احیا و استخراج ارزش‌های اصیل معماری اسلامی ایرانی و تبیین شیوه کاربست عملی آنها در دنیای معاصر اجتناب‌ناپذیر است. امید است تاسیس این دوره تخصصی در راستای تحقق چنین اهدافی گام بردارند.

اهداف کلان

- گسترش مرزهای قلمرو دانش و تولید نظریه معماری مبتنی بر اندیشه اسلامی
- بستر سازی تحقق معماری اسلامی در شرایط معاصر جوامع اسلامی
- هویت بخشی معماری معاصر براساس اندیشه‌ها و فرهنگ اسلامی
- ارائه الگوهای منطبق بر ارزشهای اسلامی در راستای رفع نیازهای جوامع اسلامی
- بستر آفرینی تعامل مراکز حوزوی با دانشکده‌های معماری، به ویژه ارتباط نظریه‌های حقوقی و فقهی شیعی-اسلامی با معماری

اهداف عملیاتی

- تقویت تفکر انتقادی و تحلیل نظریه ها و فرآیندهای نوین معماری
- توانایی مفهوم سازی و ایجاد چارچوب های نظری و ارائه نظریات بومی در زمینه معماری اسلامی
- توانایی ارائه مدل ها و الگوهای معماری در راستای تحکیم سبک زندگی و تمدن جدید اسلامی
- تربیت محققین و مدرسین متخصص، متعهد و توانمند در حوزه معماری اسلامی
- ایجاد ارتباط علمی بین رشته ای با سایر تخصص های مرتبط

۴-۱ وضعیت مطلوب

- تاکید بر تولید علم نافع و ارتباط بین موضوعات پژوهشی دوره با نیازهای جامعه و نهادهای حرفه ای
- توجه به ماهیت بین رشته ای دوره دکتری معماری اسلامی و توسعه مرزهای دانش
- تاکید بر کاربست نظریات بومی و تلاش در تبیین و توسعه نظریات
- ارتقاء مهارت در مدیریت پروژه های پژوهشی میان رشته ای در راستای تولید نظریه با رویکرد بومی

۵-۱ فرایند و چارچوب محتوایی برنامه

۱-۵-۱-۱- مراحل دوره (مطابق با آیین نامه آموزشی وزارت علوم ، تحقیقات و فناوری می باشد)

اجرای برنامه دوره پیشنهادی نیازمند جذب دانشجویانی با انگیزه، خلاق، هدفمند و مانوس با معماری اسلامی است تا علاوه بر داشتن تجارب عملی و مهارت حرفه ای در زمینه معماری، از توان ذهنی و قدرت تجزیه و تحلیل بالا برخوردار بوده و بتوانند به «آفرینش نظریه های نوین در زمینه معماری اسلامی بپردازند. بنابراین دروس اصلی، انتخابی و ویژه با هدف آماده سازی دانش پژوهان جهت اشراف بر محدوده های تحقیقی، طرح سوالات و ارائه چهار چوب های مفهومی نوین تنظیم شده اند و به این منظور به غیر از دروس اصلی، محتوای دروس انتخابی جهت پوشش زمینه های مختلف پژوهشی قابل تعریف در رشته معماری اسلامی در سه حوزه کلی (دروس تخصصی اختیاری) اندیشه و الگوهای معماری، تاریخ معماری، ساختمان- فیزیک و فناوری معماری دسته بندی شده اند.

دوره دکترای معماری اسلامی از دو بخش آموزشی و پژوهشی تشکیل می شود. مرحله آموزشی از زمان پذیرفته شدن دانشجو (از طریق آزمون ورودی و یا رزومه) به دوره آغاز و به امتحان جامع ختم می شود. در این مرحله، دانشجو موظف به شرکت در کلاس های دوره آموزشی مطابق برنامه اعلام شده می باشد.

در این برنامه؛ دروس دوره آموزشی به سه دسته دروس پایه (الزامی)، دروس تخصصی (اختیاری) و درس ویژه تقسیم می شود. پس از طی دوره آموزشی و گذراندن امتحان جامع دانشجو وارد مرحله پژوهشی می شود. مرحله پژوهشی پس از قبولی داوطلب در امتحان جامع شروع و با رعایت ضوابط سقف زمانی تحصیل با ارائه و دفاع از رساله پایان می پذیرد.

باید گفت که اصولاً محصول اصلی دوره های آموزشی دکترا، چه هنگامی که در چارچوب یک برنامه پژوهشی باشد و چه در چارچوب برنامه آموزشی - پژوهشی، رساله ای است که دانشجو طبق ضوابط و مقررات خاصی تحت نظر کمیته نظارت بر

تهیه، ارائه و دفاع از رساله تهیه و تدوین می کند. بنابراین بر خلاف مقاطع کارشناسی و کارشناسی ارشد، در دوره دکتری کیفیت و محتوای رساله نسبت به دروس ارائه شده حائز اهمیت بیشتری است.

۱-۵-۲- دروس پایه (الزامی) :

از نظر ترکیب، دروس پایه در نظر گرفته شده (جدول شماره ۱) دروس بنیادین دوره بوده و نقش تعیین کننده ای در دانش معماری اسلامی دارند. طبق ماهیت، هدف و فلسفه دوره های آموزشی دکتری همواره تلاش شده آخرین یافته ها و دست آوردهای داخلی و خارجی در به روز کردن محتوای دروس فوق مورد استفاده قرار گیرد مضافاً این که به روز نمودن محتواهای فوق، و انطباق مستمر آنها با شرایط و نیازهای جامعه به طور مداوم توسط اساتید مربوطه انجام می گیرد.

۱-۵-۳- دروس تخصصی (اختیاری) :

ترکیب و محتوای دروس تخصصی می تواند نقش بسیار موثری در ارتقاء دانش فارغ التحصیلان این رشته داشته باشد. همانگونه که در پیش گفته شد، ماهیت گسترده، پیچیده و متنوع رشته معماری ایجاب می کند در کنار دروس پایه الزامی، که در حقیقت هسته اصلی و مشترک دانش معماری اسلامی را تشکیل می دهد دانشجوی قادر باشد دروس مورد نیاز خود را از بین مجموعه ای از دروس اختیاری اخذ نماید. این دسته از دروس که مبتنی بر علوم انسانی اسلامی است، از یک طرف با چارچوب جهانی آموزش این رشته در دانشگاه های معتبر جهان منطبق است و از طرف دیگر، از نظر محتوا کاملاً با نظام ارزشی، تاریخ، فرهنگ و نیازها و مسائل خاص کشور در شرایط کنونی مطابقت دارد و نیازمند تغییرات کمی و کیفی متعددی است که شرح آن در جدول شماره ۱ آمده است.

دانشجوی دکتری باید در دوره آموزشی حداقل تعداد ۳ درس تخصصی اختیاری مرتبط با رساله خود را با نظر استاد راهنما و تصویب دانشکده در مدت مجاز با موفقیت بگذارند. لازم است دانشجو از هر حوزه کلی تخصصی (جدول شماره ۱) فقط یک درس انتخاب نماید.

۱-۵-۴- درس ویژه:

درس ویژه بر اساس زمینه و موضوع رساله دانشجو و متناسب با حوزه و ادبیات خاص پژوهش وی، در جهت آماده سازی دانشجو جهت تدوین طرح پیشنهادی پژوهش (پروپوزال) دکتری انتخاب می گردد. درس ویژه یک درس ۲ واحدی است که دانشگاه متناسب با ویژگی های فوق، به پیشنهاد دانشجو و با نظر استاد راهنما این درس را تعیین و ارائه می نماید.

ترکیب دروس دوره به شرح زیر می باشد:

۸ واحد	• دروس پایه (الزامی)
۶ واحد	• دروس تخصصی (اختیاری)
۲ واحد	• درس ویژه
۲۰ واحد	• رساله
۳۶ واحد	جمع

۱-۵-۵- دروس جبرانی

دروس جبرانی نیز می تواند بنا بر رویکرد دانشگاه، زمینه های تحصیلی و نیاز دانشجو ارائه شود. همچنین استاد راهنما می تواند بر حسب ضرورت دروسی را جهت آشنایی بیشتر دانشجویان در حوزه مورد پژوهش (موضوع رساله) به عنوان جبرانی تعیین نماید. دانشجو نیز موظف است طبق برنامه آن دروس پیشنهادی را با موفقیت بگذراند. در هر صورت جمع دروس جبرانی حداکثر تا ۶ واحد خواهد بود.

۱-۶- تعیین نظام ارزشیابی پیشرفت تحصیلی

ارزشیابی دانشجو در دوره دکتری معماری اسلامی بر اساس ارزیابی دو حوزه آموزشی و پژوهشی صورت می گیرد. در دوره آموزشی دانشجو در مجموع تعداد ۱۴ واحد درس پایه و تخصصی، واحدهای جبرانی مورد نیاز در صورت لزوم و ۲ واحد درس ویژه را خواهد گذراند. ارزیابی دروس پایه، تخصصی و ویژه بر اساس امتحان جامع و ارزیابی بخش پژوهشی (رساله ۲۰ واحدی) توسط هیأتی متشکل از اساتید داخلی و خارجی بر اساس سمینارهای چندگانه ای که دانشجو با تعریف طرح پیشنهادی پژوهشی (پروپوزال) خود در حوزه ویژه ای از دانش معماری اسلامی ارائه می کند، صورت می گیرد. ارزیابی طرح پژوهشی رساله دکترا بر اساس معیارهایی شامل بداعت و اصالت موضوع، امکان تحقق در محدوده زمانی تعیین شده برای رساله، بررسی و تبیین مفاهیم و نظریات مرتبط با موضوع رساله و نیز ارتباط آنها با شهر و جامعه اسلامی، روش تحقیق مناسب و تحلیل و بحث داده ها، انسجام و پیوستگی متن رساله و ... صورت می گیرد.

۲- جدول درسی شامل عناوین دروس و سامانه اجرا

جدول شماره ۱: جدول دروس دکترای معماری اسلامی به تفکیک حوزه های تخصصی

تعداد واحد	عنوان دروس	زمینه/حوزه کلی	
۲	مبانی حکمی معماری اسلامی	۱-۳ دروس پایه	اصلی
۲	مبانی فقهی، حقوقی و اخلاق در معماری		
۲	روش و نظریه در معماری اسلامی		
۲	سبک زندگی اسلامی و شکل گیری معماری		
۲	فرهنگ و معماری اسلامی	۲-۳ اندیشه ها و الگوهای معماری	تخصصی (اختیاری)
۲	زیبایی شناسی معماری در اندیشه اسلامی		
۲	مکاتب آموزش و شیوه های طراحی معماری		
۲	تاریخ فرهنگی معماری اسلامی ایران	۳-۳ تاریخ معماری	
۲	گونه ها و الگوها در معماری اسلامی		
۲	تاریخ تطبیقی معماری جهان اسلام		
۲	مسائل محیطی و معماری اسلامی	۴-۳ ساختمان، فیزیک و فناوری معماری	
۲	معماری محاسباتی و هوشمند		
۲	فناوری و حفاظت در بناهای تاریخی		
۲	درس ویژه (در خصوص زمینه پژوهشی و موضوع رساله)	۵-۳ درس ویژه	
۲۸		جمع کل	

لازم است دانشجویان از هر حوزه کلی تخصصی (اختیاری) جدول فوق فقط یک درس انتخاب نمایند.

۳- شرح محتوا و سرفصل دروس

۳-۱- محتوی و سرفصل دروس اصلی:

- مبانی حکمی معماری اسلامی
- مبانی فقهی، حقوقی و اخلاق در معماری
- روش و نظریه در معماری اسلامی
- سبک زندگی اسلامی و شکل گیری معماری

عنوان درس به فارسی: مبانی حکمی معماری اسلامی			
عنوان درس به انگلیسی: Islamic Wisdom of Architecture			
نوع درس: اصلی ■ تخصصی □ اختیاری □ اجباری □			
نوع واحد: نظری ■ عملی □ کارگاهی □			
تعداد واحد	نظری: ۲ واحد	عملی:	کارگاهی:
تعداد ساعت	نظری: ۳۲ ساعت	عملی:	کارگاهی:
پیشنیاز	دارد □	ندارد ■	
آموزش تکمیلی: سفر علمی □ کارگاه □ آزمایشگاه □ سمینار □			

اهداف کلی درس

- تبیین مبانی حکمی اندیشه دینی در معماری
- تبیین مبانی فلسفی علوم انسانی اسلامی
- تقویت روح تفکر علمی و مبانی معرفت شناختی اسلامی در دانش معماری

رئوس مطالب:

- حکمت، فلسفه و علوم اسلامی
- انسان شناسی در اندیشه اسلامی
- مبانی علوم انسانی اسلامی
- علوم انسانی اسلامی و معماری (نسبت مکاتب فکری و فلسفی در فرهنگ اسلامی با معماری)
- هستی شناسی معماری معاصر
- مبانی معرفت شناختی معماری معاصر
- زیبایی شناسی و معماری
- محیط زیست و رابطه انسان با آن در اندیشه اسلامی

روش ارزیابی:

ارزیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه یا مقاله
مشارکت در بحثهای کلاسی	□	■	تحویل پروژه کلاسی بصورت مقاله

فهرست منابع:

الف) منابع اصلی

- پارسائیا، حمید، ۱۳۸۹، روش شناسی انتقادی حکمت صدرایی، انتشارات کتاب فردا.
- جعفری، محمدتقی، ۱۳۹۳، معرفت شناسی، موسسه تدوین و نشر آثار علامه جعفری، تهران.
- جوادی آملی، عبدا...، ۱۳۷۹، معرفت شناسی در قرآن، مرکز نشر رجاء، قم.
- جوادی آملی، عبدا...، ۱۳۸۶، اسلام و محیط زیست، تنظیم عباس رحیمیان، مرکز نشر اسراء، قم.
- خسروپناه، عبدالحسین، ۱۳۹۰، علامه طباطبایی، فیلسوف علوم انسانی - اسلامی، سازمان انتشارات پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی، تهران.
- طباطبایی، سید محمدحسین، ۱۳۶۸، اصول فلسفه و روش رئالیسم، انتشارات صدرا، تهران.
- مطهری، مرتضی، ۱۳۷۱، مسأله شناخت، انتشارات صدرا، چاپ ششم، تهران.
- نقره کار، عبدالحمید، ۱۳۹۲، مجموعه مقالات حکمت هنر و معماری اسلامی، قطب علمی معماری اسلامی، دانشگاه علم و صنعت، تهران.
- نقی زاده، محمد، ۱۳۸۷، معماری و شهرسازی اسلامی (تجلیات و عینیات)، انتشارات مانی، اصفهان.

ب) منابع فرعی

- امامی جمعه سید مهدی، ۱۳۸۸، فلسفه هنر در عشق شناسی ملاصدرا، تهران: ترجمه و نشر آثار هنری متن.
- جوادی آملی، عبدا...، ۱۳۸۶، منزلت عقل در هندسه معرفت دینی، تنظیم احمد واعظی، مرکز نشر اسراء، قم.
- ربیعی هادی، ۱۳۹۱، جستارهایی در چیستی هنر اسلامی (مجموعه مقالات و درس گفتارها)، فرهنگستان هنر.
- شجاری مرتضی، ۱۳۸۸، انسان شناسی در عرفان و حکمت متعالیه، دانشگاه تبریز.
- طباطبایی، سید محمدحسین، ۱۴۱۷، المیزان فی تفسیر قرآن، دفتر انتشارات اسلامی جامعه مدرسین حوزه علمیه قم، قم.
- طباطبایی، سید محمدحسین، ۱۳۸۴، روابط اجتماعی، ترجمه محمدجواد حجتی کرمائی، دفتر نشر آثار علامه طباطبایی.
- فیض، علیرضا (۱۳۹۵): مبادی فقه و اصول، تهران، انتشارات دانشگاه تهران، چاپ بیست و چهارم.
- مطهری، مرتضی، ۱۳۷۳، انسان کامل، انتشارات صدرا، تهران.
- ندیمی هادی، ۱۳۸۶، کلک دوست (ده مقاله در هنر و معماری)، سازمان فرهنگی تفریحی شهرداری اصفهان.
- نقره کار، عبدالحمید، ۱۳۸۸، در آمدی بر هویت اسلامی در معماری، نشر پیام سیماگران، تهران.
- نقره کار، عبدالحمید، مردمی، کریم، رئیسی، محمد منان، ۱۳۹۱، تأملی بر بنیان های معرفت شناختی معماری معاصر، نشریه معماری و شهرسازی آرمانشهر، شماره ۹، تهران.
- نقی زاده محمد، ۱۳۸۹، روایتی ایرانی از حکمت، معنا و مصادیق هنر، پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی، تهران.

عنوان درس به فارسی: مبانی فقهی، حقوقی و اخلاق در معماری

عنوان درس به انگلیسی: The fundamentals of Feq'h, Law and Ethics in Architecture

نوع درس: اصلی ☐ تخصصی ☒ اختیاری ☐ اجباری ☐			
نوع واحد: نظری ☒ عملی ☐ کارگاهی ☐			
تعداد واحد	نظری: ۲ واحد	عملی:	کارگاهی:
تعداد ساعت	نظری: ۳۲ ساعت	عملی:	کارگاهی:
پیشنیاز	دارد ☐	ندارد ☒	
آموزش تکمیلی: سفر علمی ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐			

اهداف کلی درس:

- آشنایی با مبانی و اصول فقهی، حقوقی و اخلاقی در معماری
- تبیین قواعد و قوانین فقهی، حقوقی و اخلاق در معماری
- بکارگیری علوم انسانی اسلامی در تدوین قوانین و مقررات معماری اسلامی-ایرانی
- تبیین قواعد، راهبردها و راهکارهای تدوین قوانین و مقررات در معماری اسلامی

رئوس مطالب:

- مبانی، اصول و قواعد فقهی و حقوقی در دین اسلام (مبانی قرآنی، اصول و فروع دین، قاعده لاضرر، قاعده عسر و حرج، قاعده ید، قاعده ضمان ید، قاعده استیمان، قاعده اتلاف، قاعده تسبیب، قاعده غرور، قاعده تلف مبیع قبل از قبض، قاعده صحت، قاعده احترام مال مردم، قاعده اقدام، قاعده سلطنت بر اموال، قاعده ملازمه اذن در شی با اذن در لوازم شی، قاعده احیای موات، قاعده حیات، قاعده التحجیر یقید الاولویه، قاعده سبق و ...)
- روش پژوهش در مطالعات فقهی، حقوقی و اخلاق (روشهای توصیفی و تحلیلی، میان‌رشته‌ای، میدانی، کاربردی، تطبیقی، استنباطی، استقهای، پس‌کاوی و ...)
- ابعاد و مولفه‌های فقهی، حقوقی و اخلاق در معماری (قرآن، سنت، عقل، اجماع + فقه سنتی/پویا)
- بررسی مقایسه‌ای اصول فقهی، حقوقی و اخلاق معماری در فرهنگ‌های مختلف اسلامی
- معماری در آموزه‌های وحیانی و فقه
- بررسی قوانین بالادستی بین‌المللی و ملی (قانون اساسی، حقوق بشر، حقوق شهروندی، دستورکارهای بین‌المللی مثل دستور کار توسعه پایدار، قوانین جهانی یونسکو و ...)
- نقد و آسیب‌شناسی قوانین و مقررات مرتبط با معماری (مقررات ملی ساختمان، قوانین شهرداریها، آپارتمان، انبوه‌سازی، ...)

- قوانین و مقررات حوزه‌های تخصصی معماری (قوانین ساخت و ساز، قوانین و مقررات بناهای مسکونی، مذهبی، تجاری، محیط‌زیست، فضای باز، استانداردهای معماری، پارکینگ، تخلف و جرم و ...)
- مبانی و اصول اخلاق در دین اسلام (کرامت انسانی، تواضع، احترام، استناد و شاگردی، ...)
- تاریخچه اخلاق حرفه‌ای در معماری اسلامی
- جایگاه اخلاق حرفه‌ای در حوزه‌های آموزشی و پژوهشی معماری (جایگاه اخلاق در آموزش و پژوهش معماری و ...)
- نقد و آسیب شناسی اخلاق رایج در بین افراد و سازمان‌ها (اخلاق در مدیریت شهری، تصمیم‌سازی و تصمیم‌گیری و ...)
- نقش اخلاق در سبک زندگی و تحقق معماری اسلامی

روش ارزیابی:

ارزیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه یا مقاله
مشارکت در بحث‌های کلاسی ارائه یافته‌های مطالعاتی در هر جلسه	ارائه تکالیف ماهانه در قالب پژوهش‌های نظری و موضوعی	□	استخراج چستی و چگونگی قواعد فقهی در یکی از حوزه‌های تخصصی معماری اسلامی

فهرست منابع:

منابع اصلی:

- اراکی، محسن (۱۳۹۷): فقه عمران شهری، مجمع الفکرالاسلامی، قم، پژوهشگاه فقه نظام، چاپ اول.
- قربانی، رحیم (۱۳۹۳): معماری و شهرسازی مطلوب اسلامی: درآمدی بر فقه کاربردی و تمدنی، مسکن مطلوب اسلامی، نشر شبکه اندیشه، چاپ اول.
- قربانی، رحیم (۱۳۹۳): شاخص‌های معماری و شهرسازی اسلامی: درخانه، مسجد، بازار، راه و آرامگاه، نشر شبکه اندیشه، جلد (۱)، چاپ اول.
- رئیسی، محمد منان (۱۳۹۷): معماری و شهرسازی اسلامی مطابق با سبک زندگی اسلام‌یاز تشریح وضع مطلوب تا تحلیل وضع موجود، با مقدمه آیت الله اراکی، انتشارات دانشگاه قم، چاپ اول.
- اراکی، محسن (۱۳۹۵): اصول فقه نوین، جلد ۱ تا ۳، مجمع الفکرالاسلامی، قم، پژوهشگاه فقه نظام، چاپ اول.
- دری، مصطفی و دیگران (۱۳۹۶): فقه مدیریت شهری، جلد ۱ تا ۷، تهران، شهرداری تهران، مرکز مطالعات و برنامه‌ریزی شهر تهران، چاپ اول.

منابع فرعی:

- اترک، حسین (۱۳۹۵): نظریه اعتدال در اخلاق اسلام، سازمان انتشارات پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی، چاپ اول.
- ابن رami، ابوعبدالله محمدبن ابراهیم لخمی ثناء (۱۴۰۹ق): الإعلان بأحكام البُنیان، تصحیح و تعلیق محمدعبدالستار عثمان، اسکندریه، دارالمعرفه الجامعیه، چاپ اول.
- ارشادی، محمد (۱۳۹۶): عسر و حرج از دیدگاه قرآن کریم، تهران، نشر نيمروز، چاپ اول.

- انتظاری، علی‌رضا و سیدمصطفی محقق داماد (۱۳۹۱): نقش قواعد اتلاف و تسبیب در مسئولیت مدنی زیست محیطی، مطالعات اسلامی: فقه و اصول، ش ۸۹، سال چهل و چهارم.
- اعرافی، علیرضا، بخشی، علی (۱۳۹۵): درآمدی بر اجتهاد تمدن‌ساز، قم: موسسه فرهنگی هنری اشراق و عرفان، چاپ اول.
- عابدی نژاد، امین‌الرضا (۱۳۹۵): ماهیت و الزامات فقه پیشرفت درآمدی بر فلسفه فقه نظام اجتماعی پیشرفت گرا، قم، پژوهشگاه فقه نظام، چاپ اول.
- کامیار، غلامرضا (۱۳۷۹): حقوق شهری و شهرسازی، مجمع علمی و فرهنگی مجد، چاپ سوم.
- جوادی آملی، عبدالله (۱۳۹۱): مفاتیح الحیات، قم، نشر اسراء، چاپ اول.
- قربانزاده، حامد (۱۳۹۵): حدود و شرایط شرعی ساخت و ساز، چاپ اول.
- علیدوست، ابوالقاسم (۱۳۹۳): فقه و الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت، تهران، نشر الگوی پیشرفت، چاپ اول.
- صدری، سیدمحمد (۱۳۹۳): پایداری و پایداری فقه هزار و چهارصد ساله، جزوه رشته فقه و مبانی حقوق اسلامی، دانشگاه پیام نور، چاپ اول.
- علی‌آبادی، محمد و مجید هاشمی (۱۳۸۹): ضرورت رویکردی نو در تدوین قوانین و مقررات معماری اسلامی، نشریه علمی - پژوهشی انجمن معماری و شهرسازی ایران، شماره اول.
- کرین، هانری (۱۳۸۳): آیین جوانمردی، ترجمه احسان نراقی، نشر سخن، چاپ اول.
- محقق داماد، سیدمصطفی (۱۳۸۲): قواعد فقه بخش مدنی (مالکیت و مسئولیت)، تهران: مرکز نشر علوم اسلام، چاپ اول.
- عبدالستار عثمان، محمد (۱۳۷۶): مدینه اسلامی، ترجمه علی چراغی، تهران: انتشارات امیرکبیر.
- علیدوست، ابوالقاسم و محمد ابراهیمی‌راد (۱۳۸۹): بررسی قاعده تسلط و گستره آن، حقوق اسلامی، ش ۲۴، سال هفتم.
- مصباح، سید حسین همایون (۱۳۹۷): رویکردهای فقهی و حقوقی به مسایل نوین (جستارهای نوین فقهی، حقوقی)، مشهد، بنیاد فکری مصباح، انتشارات صد و ده، چاپ اول.
- سبحانی، حسن (۱۳۹۳): جستجوی آمایش پیشرفت در بنیان‌های قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران، تهران، نشر الگوی پیشرفت، چاپ اول.
- مجلس شورای اسلامی (۱۳۷۹): قانون اساسی، سازمان چاپ و انتشارات، چاپ پنجم.
- سیدامام، کاووس (۱۳۸۹): اخلاق و محیط زیست (رهیافتی اسلامی)، تهران، انتشارات دانشگاه امام صادق (ع)، چاپ اول.
- حسینی سیستانی، سیدعلی (۱۳۹۶): قاعده لاضرر و لاضرار (تقریرات)، ترجمه اکبر نایب زاده، انتشارات خرسندی، چاپ دوم.
- منصور، جهانگیر (۱۳۹۵): قوانین و مقررات مربوط به شهر و شهرداری، نشر دیدار، چاپ سی و یکم.
- دفتر مقررات ملی ساختمان (۱۳۹۵): مباحث ۲۲ گانه مقررات ملی ساختمان، تهران، وزارت راه و شهرسازی.
- صراف، مرتضی (۱۳۷۰): رسایل جوانمردان مشتمل بر هفت فتوت نامه، انتشارات معین و انجمن ایرانشناسی فرانسه در ایران، چاپ دوم.
- مطهری، مرتضی (۱۳۹۲): فلسفه اخلاق، تهران، انتشارات صدرا، چاپ چهل و دوم.
- مطهری، مرتضی (۱۳۷۹): اشنایی با علوم اسلامی اصول فقه، انتشارات صدرا، چاپ بیست و سوم.

- فلسفی، محمدتقی (۱۳۸۶): اخلاق از نظر همزیستی و ارزشهای انسانی (دوره دو جلدی)، دفتر نشر فرهنگ اسلامی، چاپ دهم.
- گروه دائره المعارف ها (۱۳۹۵): دانشنامه قرآنی اخلاق، جلد اول: آبرو، حیات طیبه، زیر نظر، مرکز فرهنگ و معارف قرآن، پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی، چاپ اول.
- خان محمدی، محمدعلی (۱۳۷۱): فتوت نامه بنایان، نشریه صفا دانشگاه شهید بهشتی، سال دوم، شماره پنجم.
- مرتضی، هشام (۱۳۸۷): اصول سنتی ساخت و ساز در اسلام، ترجمه ابوالفضل مشکینی و کیومرث حبیبی، مرکز مطالعات و تحقیقات شهرسازی و معماری، چاپ اول.
- فرامرز قراملکی، احمد (۱۳۸۸): اخلاق حرفه‌ای در تمدن ایران و اسلام، تهران: نشر پژوهشکده مطالعات فرهنگی و اجتماعی، چاپ اول.
- صیقلانی، علی کریمیان (۱۳۹۵): اخلاق زیست محیطی در حکمت اسلامی، انتشارات امیرکبیر، چاپ دوم.
- طباطبایی، سید محمدحسین (۱۳۹۴): اخلاق و معنویت در زندگی، قرآن و اهل بیت نبوت (ع)، چاپ اول.
- کرین، هانری (۱۳۷۳): آفاق تفکر معنوی در اسلام ایرانی، ترجمه باقر پرهام، تهران، نشر فرزاد، چاپ اول.
- خسروی، محمدباقر؛ بمانیان، حمیدرضا؛ سیفیان، محمدکاظم (۱۳۹۱): نقش هویت‌ساز قاعده لاضرر در شکل‌گیری الگوی معماری اسلامی، فصلنامه علمی پژوهشی نقش جهان/ دوره سوم/ شماره ۱، صص ۱۹-۳۰.
- مقالات دوفصلنامه علمی و پژوهشی اخلاق و حیاتی، موسسه فرهنگی تحقیقاتی اسرا، زیر نظر آیت الله عبدالله جوادی آملی، پایگاه مجازی <http://ethics.isramags.ir/>
- عمادی، سیدعلی (۱۳۸۷): احکام فقهی معماری: الاعلان بأحكام التینان، فرهنگستان هنر، نشریه گلستان هنر، شماره ۱۲، صص ۱۱۰-۱۱۲.
- مکارم شیرازی، ناصر (۱۳۹۲): اخلاق در قرآن، گردآورنده سید محمدحسین هاشمیان و علی اصغر همتیان، نشر مدرسه الامام علی بن ابیطالب (ع)، چاپ ششم.
- مهدوی، سید ابوالحسن (۱۳۹۴): تواضع: از مجموعه اخلاق عملی، نشر مومنون، چاپ اول.
- نوحی، حمیدرضا (۱۳۸۴): قواعد فقهی در آثار امام خمینی، تهران: چاپ و نشر عروج (وابسته به مؤسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی).
- ندیمی، هادی (۱۳۷۴): آیین جوانمردان و طریقت معماران، تاریخ معماری و شهرسازی ایران، صص ۴۴۸-۴۷۴.
- نراقی، مهدی (۱۳۹۳): علم اخلاق اسلامی، گزیده جامع السعادات، ترجمه سید جلال الدین مجتوبی، نشر حکمت، چاپ دوم.
- ندیمی، حمید (۱۳۸۹): روش استاد شاگردی از نگاهی دیگر، تهران، دانشگاه تهران، نشریه هنرهای زیبا، شماره ۴۴، صص ۲۷-۳۶.
- نقره‌کار، عبدالحمید (۱۳۸۷): "درآمدی بر هویت اسلامی در معماری و شهرسازی"، وزارت مسکن و شهرسازی، معاونت شهرسازی و معماری، دفتر معماری و طراحی شهری، چاپ اول.

عنوان درس به فارسی: روش و نظریه در معماری اسلامی

عنوان درس به انگلیسی: Method and Theory in Islamic Architecture

نوع درس: اصلی ■ تخصصی □ اختیاری □ اجباری □			
نوع واحد: نظری ■ عملی □ کارگاهی □			
تعداد واحد:	نظری: ۲	عملی:	کارگاهی:
تعداد ساعت:	نظری: ۳۲	عملی:	کارگاهی:
پیشنیاز	دارد □	ندارد ■	
آموزش تکمیلی: سفر علمی □ کارگاه □ آزمایشگاه □ سمینار □			

اهداف کلی درس

- آشنایی با شیوه های تولید علم و نظریه در معماری
- تبیین ارتباط روش، نظریه و پارادایم در معماری (سنتی، مدرن، پست مدرن و اسلامی)
- کاربرست روش در مفهوم سازی و نظریه پردازی معماری اسلامی

رئوس مطالب:

- شناخت شناسی (نظریه معرفت)، ماهیت نظریه و انتزاع، معرفت عملی، فهم تفسیری، و ...
- فلسفه علم و نظریه ها و پارادایم های معماری (سنتی، مدرن، پست مدرن و اسلامی)
- علوم اسلامی و معماری (مکاتب فکری و فلسفی در فرهنگ اسلامی)
- کاربرد روش در مفهوم سازی و نظریه پردازی معماری
- روش های اثبات گرایی، تفسیر گرایی و واقع گرایی انتقادی در معماری
- نظریه های پست مدرن و مطالعات فرهنگی در معماری
- روش واقع گرایی توحیدی و دانش معماری اسلامی
- فرهنگ معماری اسلامی (کالبد- سبک زندگی- معنا)
- مفهوم سازی و نظریه پردازی در معماری اسلامی

روش ارزیابی:

ارزیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه یا مقاله
مشارکت در بحثهای کلاسی	□	ارائه سمیناری یافته های کار کلاسی	تحويل پروژه کلاسی بصورت مقاله

فهرست منابع:

منابع اصلی:

- اراکی، محسن، ۱۳۹۵، اصول فقه نوین، جلد ۱ تا ۳، مجمع الفکر الاسلامی، قم، پژوهشگاه فقه نظام، چاپ اول.
- ایمان، محمدتقی، ۱۳۹۶، فلسفه روش تحقیق در علوم انسانی، پژوهشگاه حوزه و دانشگاه، قم.
- پارسائیا، حمید، ۱۳۹۲، نظریه و فرهنگ: روش شناسی بنیادین تکوین نظریه های علمی، راهبرد فرهنگ، سال ششم، پاییز، شماره ۲۳.
- پارسائیا، حمید، ۱۳۹۰، روش شناسی انتقادی حکمت صدرایی، کتاب فردا، قم.
- جوادی آملی، عبدالمجید، ۱۳۸۶، منزلت عقل در هندسه معرفت دینی، تنظیم و تحقیق از احمد واعظی، مرکز نشر اسراء، قم.
- خسروپناه، عبدالحسین، ۱۳۹۰، علامه طباطبایی، فیلسوف علوم انسانی - اسلامی، سازمان انتشارات پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی، تهران.
- دیویز، کالن، ۱۳۹۵، تأملی بر معماری: در آمدی بر نظریه معماری، ترجمه مرضیه آزاد ارمکی، نشر علم، تهران.
- سایر، اندرو، ۱۳۸۸، روش در علوم اجتماعی، ترجمه عماد افروغ، پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی، تهران.
- طباطبایی، سید محمدحسین، ۱۳۶۸، اصول فلسفه و روش رئالیسم، انتشارات صدرا، تهران.
- مطهری، مرتضی، ۱۳۵۷، جهان بینی توحیدی، انتشارات صدرا، تهران.
- نقره کار، عبدالحمید، مردمی، کریم، رئیسی، محمد منان، ۱۳۹۱، تأملی بر بنیان های معرفت شناختی معماری معاصر، نشریه معماری و شهرسازی آرمانشهر، شماره ۹، تهران.
- نقره کار عبدالحمید، ۱۳۸۸، در آمدی بر هویت اسلامی در معماری، نشر پیام سیماگران، تهران.
- نقی زاده، محمد، ۱۳۸۵، معماری و شهرسازی اسلامی (مبانی نظری)، اصفهان، انتشارات راهیان.

منابع فرعی:

- امزبان، محمد، ۱۳۸۰، روش تحقیق علوم اجتماعی از اثبات گرایی تا هنجارگرایی، ترجمه عبدالقادر سواری، تهران، انتشارات پژوهشکده حوزه و دانشگاه والمعهد العالمی للفکر الاسلامی.
- پارسائیا، حمید، ۱۳۸۸، روش شناسی علوم انسانی با رویکرد اسلامی، دو فصلنامه پژوهش، سال اول، شماره دوم، صص ۳۹-۵۳.
- پیرنیا، محمد کریم، ۱۳۸۰، سبک شناسی معماری ایرانی، تهران، انتشارات سروش دانش، چاپ اول.
- خسروی، محمدباقر؛ پیمانان، حمیدرضا؛ سیقیان، محمد کاظم، ۱۳۹۱، نقش هویت ساز قاعده لاضرر در شکل گیری الگوی معماری اسلامی، فصلنامه علمی پژوهشی نقش جهان / دوره سوم / شماره ۱، صص ۱۹-۳۰.
- رفیع پور، فرامرز، ۱۳۶۴، کندوکاوها و پنداشته ها، شرکت سهامی انتشارات صدرا، تهران.
- گیفورد، رابرت، ۱۳۹۷، روش های تحقیق در روان شناسی محیط، مترجمان قره بگلو، مینو، پیریابانی، محمدتقی و علی نام، زهرا، انتشارات دانشگاه هنر اسلامی تبریز، تبریز.
- عابدی نژاد، امین الرضا، ۱۳۹۵، ماهیت و الزامات فقه پیشرفت در آمدی بر فلسفه فقه نظام اجتماعی پیشرفت گرا، قم، پژوهشگاه فقه نظام، چاپ اول.
- عمادی، سیدعلی، ۱۳۸۷، احکام فقهی معماری: الاعلانیاً حکاماً لبّیان، فرهنگستان هنر، نشریه گلستان هنر، شماره ۱۲، صص ۱۱۰-۱۱۲.
- مالگریو، هری فرانسیس و گودمن، دیوید، ۱۳۹۳، مقدمه ای بر نظریه های معماری، ترجمه مرضیه آزاد ارمکی، نشر علم، تهران.
- کاسیرر، ارنست، ۱۳۶۰، فلسفه و فرهنگ، ترجمه: بزرگ نادرزاد، مؤسسه مطالعات و تحقیقات فرهنگی، تهران.

- مطهری، مرتضی، ۱۳۷۵، جامعه و تاریخ، انتشارات صدرا، تهران.
- مطهری، مرتضی، ۱۳۷۷، مسئله شناخت، انتشارات صدرا، تهران.
- مرتضی، هشام، ۱۳۸۷، اصول سنتی ساخت و ساز در اسلام، ترجمه ابوالفضل مشکینی و کیومرث حبیبی، مرکز مطالعات و تحقیقات شهرسازی و معماری، چاپ اول.
- نقی‌زاده، محمد، ۱۳۸۷، معماری و شهرسازی اسلامی (تجلیات و عینیات)، انتشارات مانی، اصفهان.
- وینچ، پیتر، ۱۳۷۲، ایده علم اجتماعی، ترجمه زیر نظر سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاه‌ها، سمت، تهران.

عنوان درس به فارسی: سبک زندگی اسلامی و شکل گیری معماری			
عنوان درس به انگلیسی: The Islamic Life Style and Formation of Architecture			
نوع درس: اصلی ■ تخصصی □ اختیاری □ اجباری □			
نوع واحد: نظری ■ عملی □ کارگاهی □			
تعداد واحد	نظری: ۲ واحد	عملی:	کارگاهی:
تعداد ساعت	نظری: ۳۲ ساعت	عملی:	کارگاهی:
پیشنیاز	دارد □	ندارد ■	
آموزش تکمیلی: سفر علمی □ کارگاه □ آزمایشگاه □ سمینار ■			

اهداف کلی درس

- تبیین نسبت «مکان-رفتار» در اندیشه اسلامی در راستای زمینه‌سازی برای سبک زندگی اسلامی
- فهم و تبیین نوع ورود دین در رابطه رفتار - کالبد، در راستای تبدیل «مفهوم» به «پدیده»، با تحلیل روش شناسانه موضوع.
- ساماندهی چارچوبی مرجع که محتوای آن از تعلیمات اسلامی اخذ و از مکانیزم‌های علمی بدون تعارض با آموزه‌های دینی بهره گرفته شود.
- تبیین تفاوت‌ها و شباهت‌های فرهنگی و الگوهای رفتار فرهنگی در جوامع معاصر مسلمان
- تبیین تمایزات سبک زندگی اسلامی در مقابل الگوهای رفتار فرهنگی عصر حاضر

رئوس مطالب:

۱. آشنایی با انسان شناسی فرهنگی در جوامع مسلمان
۲. معرفت شناسی معماری در جوامع مسلمان (جایگاه انسان، ابزارهای شناخت، حقیقت معماری)
۳. نسبت فرهنگ و معماری
۴. آشنایی با نسبت معرفت‌شناسی دینی با علم تجربی
۵. چارچوب‌های قابل بحث دانش تجربی در نسبت با اندیشه اسلامی
۶. آشنایی با حوزه مطالعات محیط - رفتار که بر مبنای دو دسته ملاحظات مکمل پی‌ریزی گردیده است:
 - i. دسته نخست: نظام‌های حرفه‌ای طراحی محیط انسان‌ساخت نظیر معماری، طراحی شهری و برنامه‌ریزی شهری
 - ii. دسته دوم: علوم رفتاری و اجتماعی - فرهنگی
۷. آشنایی با حوزه‌های تجربه فضایی انسان در محیط (حوزه فردی - اجتماعی - کالبدی)

۸. آشنایی با ابعاد محیط، سامانه و رویکردهای قابل بحث در تبیین مکان - رفتارها در نسبت با اندیشه اسلامی
- ا. رویکردهای مبتنی بر قواعد و ضوابط فقه و احکام اسلامی در تعامل با محیط
- اا. رویکردهای هنجاری (تکیه بر ارزش‌ها و فضیلت‌ها) و بر مبنای الگوهای (توصیه یا منع‌شده) رفتاری در تعامل با محیط
۹. آشنایی با رویکردها، راهبردها و روش‌های تحقیق در مکانیسم ارتباط انسان - محیط از منظر اندیشه اسلامی
۱۰. بازنمایی معنا و سبک زندگی اسلامی

روش ارزیابی:

ارزیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه یا مقاله
□	□	□	■

فهرست منابع:

الف) اصلی:

- اراکی، محسن (۱۳۹۷)، فقه عمران شهری، مجمع الفکر الاسلامی
- پارسائیا، حمید (۱۳۹۱)، جهان‌های اجتماعی، قم، کتابفردا
- پارسائیا، حمید (۱۳۸۸)، روش‌شناسی علوم انسانی با رویکرد اسلامی، دو فصلنامه پژوهش، سال اول، شماره دوم، صص ۳۹-۵۳
- جوادی آملی عبدالله (۱۳۹۱)، مفاتیح الحیات، مرکز نشر اسرا.
- خسروپناه عبدالحسین (۱۳۹۰)، علامه طباطبایی، فیلسوف علوم انسانی - اسلامی، سازمان انتشارات پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی، تهران
- رئیسی، محمد منان (۱۳۹۷)، معماری و شهرسازی مطابق با سبک زندگی اسلامی: از تشریح وضع مطلوب تا تحلیل وضع موجود، انتشارات دانشگاه قم
- طباطبایی سیدمحمدحسین (۱۳۸۴)، روابط اجتماعی در اسلام، ترجمه محمدجواد حجتی کرمانی، انتشارات دفتر تنظیم و نشر آثار علامه طباطبایی.
- طبرسی، حسن بن فضل (۱۳۷۰)، مکارم الاخلاق، ترجمه: عبد الرحیم عقیقی بخشایشی، قم: ناشر شریف رضی
- فاضل قانع، حمید (۱۳۹۲)، سبک زندگی بر اساس آموزه های اسلامی، قم: مرکز پژوهش های اسلامی صدا و سیما
- فاضلی، محمد (۱۳۸۲)، مصرف و سبک زندگی، قم: پژوهشگاه فرهنگ، هنر و ارتباطات
- فلسفی، محمد تقی (۱۳۶۸)، الحدیث - روایات تربیتی، محقق: مرتضی فرید، جلد ۱ و ۳، انتشارات دفتر نشر فرهنگ اسلام، تهران.
- مطهری مرتضی (۱۳۷۲)، انسان کامل، انتشارات صدرا، تهران.
- مطهری، مرتضی (۱۳۷۱)، مقدمه‌ای بر جهان بینی اسلامی، (انسان و ایمان)، تهران، انتشارات صدرا
- مهدوی کئی، محمدسعید (۱۳۹۱)، دین و سبک زندگی، تهران: انتشارات دانشگاه امام صادق
- نقره کارعبدالحمید (۱۳۸۸)، درآمدی بر هویت اسلامی در معماری، نشر پیام سیماگران، تهران.

(ب) منابع فرعی:

- اینشعبه حرآنی، حسن بنعلی (۱۳۸۲)، تحفالعقول، ترجمه: جنتی، امیرکبیر، تهران.
- استوری، جان (۱۳۸۵)، مطالعات فرهنگی درباره فرهنگ عامه، ترجمه: حسین پاینده، تهران: نشر آگه
- آرناهم رودلف (۱۳۸۸)، *پویه شناسی صور معماری*، ترجمه مهرداد قیومی بیدهندی، انتشارات سمت.
- آلتمن، ایروین (۱۳۸۲)، *محیط و رفتار اجتماعی: خلوت، فضای شخصی، قلمرو و ازدحام*، ترجمه: علی نمازیان، مرکز چاپ و انتشارات دانشگاه شهید بهشتی، تهران.
- بشیری، ابوالقاسم، سید محمد غروی و علی فتحی آشتیانی، (۱۳۸۸)، بررسی مفروضه های اساسی در باره ماهیت انسان از دیدگاه روان شناسی و اسلام، *روانشناسی و دین*، شماره ۵، صص ۴۷-۷.
- بنت، اندی (۱۳۹۳)، *فرهنگ و زندگی روزمره*، ترجمه حسن چاوشیان و لیلا جوافشانی، تهران: نشر اختران
- پارسانیا، حمید (۱۳۹۰)، *روش شناسی انتقادی حکمت صدرایی*، انتشارات کتاب فردا
- پاکزاد، جهانشاه و بزرگ، حمیده، ۱۳۹۱، *القبای روانشناسی محیط برای طراحان*، آرمانشهر، تهران.
- حکیمی، محمدرضا، احمد حکیمی و علی حکیمی (۱۳۸۰)، *دائرة المعارف الحیات*، ترجمه احمد آرام، جلد ۴، دفتر نشر فرهنگ اسلامی، تهران.
- حکیم، بسیم سلیم (۱۳۸۱)، *شهرهای عربی اسلامی: اصول شهرسازی و ساختمانی*، ترجمه: محمدحسین ملک احمدی، عارف اقوامی مقدم، سازمان چاپ و انتشارات وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، تهران.
- رایپورت، اموس (۱۳۸۴)، *معنی محیط ساخته شده: رویکردی در ارتباط غیرکلامی*، ترجمه: فرح حبیب، انتشارات شرکت پردازش و برنامه ریزی شهری، تهران.
- رشیدیان، عبدالکریم (۱۳۸۵)، از فرد مدرن تا شخص پست مدرن، *فصلنامه فلسفه*، دانشگاه تهران، ۱۳۸۵، شماره ۱۱، صص ۱۲۳-۱۰۳.
- رفیع پور فرامرزی (۱۳۸۹)، *آنانومی جامعه*، شرکت سهامی انتشارات تهران.
- کاسیرر، ارنست (۱۳۶۰)، *فلسفه و فرهنگ*، ترجمه: بزرگ نادرزاد، مؤسسه مطالعات و تحقیقات فرهنگی، تهران.
- قربانی، رحیم (۱۳۹۳)، *معماری و شهرسازی مطلوب اسلامی: درآمدی بر فقه کاربردی و تمدنی*، مسکن مطلوب اسلامی، شبکه اندیشه
- قربانی، رحیم (۱۳۹۴)، *شاخص های معماری و شهرسازی اسلامی: خانه، مسجد، بازار، راه و آرامگاه*، شبکه اندیشه
- عباسی، ولی الله (۱۳۸۴)، *ماهیت شناسی تجربه دینی*، *مجله اندیشه حوزه*، شماره ۵۲ و ۵۱، صص ۶۶ تا ۱۵۴.
- لایسون، برایان (۱۳۹۱)، *زبان فضا*، ترجمه: دکتر علیرضاعینی فر و فواد کریمیان، تهران: انتشارات دانشگاه تهران
- لنگ، جان (۱۳۸۱)، *آفرینش نظریه معماری: نقش علوم رفتاری در طراحی محیط*، ترجمه: علیرضا عینی فر، تهران، مؤسسه انتشارات و چاپ دانشگاه تهران.
- مک اندرو، فرانسیس (۱۳۸۷)، *روانشناسی محیطی*، ترجمه: دکتر غلامرضا محمودی، تهران: انتشارات زریاف اصل.
- مطهری، مرتضی؛ (۱۳۷۶)؛ *فطرت*، انتشارات صدرا، تهران.
- مطهری، مرتضی؛ (۱۳۷۷)؛ *مسئله شناخت*؛ انتشارات صدرا، تهران
- نقره کار عبدالحمید (۱۳۸۹)، *مبانی نظری معماری*، دانشگاه پیام نور، تهران.
- نقی زاده محمد (۱۳۸۷)، *شهر و معماری اسلامی (تجلیات و عینیات)*، اصفهان: انتشارات مانی.
- نقی زاده محمد (۱۳۹۵)، *فضای حیات طویه شهر آرمانی اسلام*، تهران: دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم و تحقیقات.

- هال، ادروارد (۱۳۸۵)، بعد پنهان، ترجمه: منوچهر طیبیان، تهران: انتشارات دانشگاه تهران
- هال، استیویرت (۱۳۹۱/۱۳۹۱)، معنا، فرهنگ و زندگی اجتماعی، ترجمه: احمد گل محمدی، تهران: انتشارات نی

- Akbar, Jamel, (۱۹۸۸), **Crisis in the Built Environment: The Case of the Muslim City**, Concept Media Pte Ltd. Singapore.
- Hakim, B. S., (۲۰۱۰), The Generative Nature of Islamic Rules for the Built Environment, *In Archnet-IJAR*, Vol: ۴, Issue ۱, pp.۲۰۸-۲۱۲.
- Harries, K., (۱۹۹۷), **The Ethical Function of Architecture**, ۲rd printing (۲۰۰۰), MIT Press, USA.
- Ittelson, W.H., Proshansky, H., Rivlin, L.G. & Winkel, G.H., ۱۹۷۴, **An Introduction to Environmental Psychology**, associated with: D. Dempsey, Holt, Rinehart & Winston Inc, USA.
- Moore, Gary T., (۲۰۰۴), Environment, Behavior and Society: A Brief Look at the Field and Some Current EBS Research at the University of Sydney, *Proceedings of the ۱۱th International Conference of the Environment-Behavior Research Association*, Tianjin, China. pp.۴۸۹-۵۰۶
- Proshansky, H. M., Ittelson, W. H., & Rivlin, L. G. (Eds.), (۱۹۷۶), **Environmental Psychology: People and Their Physical Settings**. New York: Holt, Rinehart & Winston.
- Rapoport, A., (۱۹۷۷), **Human Aspects of Urban Form: towards a man-environment approach to urban form and design**, Pergamon Press, UK.
- Rapoport, A., (۱۹۹۰), **History and precedent in environmental design**, Plenum Press, New York.
- Rapoport, A., (۲۰۰۸), Some Further Thoughts on Culture and Environment, *In Archnet-IJAR, International Journal of Architectural Research*, Vol. ۲, Issue ۱, March ۲۰۰۸, pp.۱۶-۳۹.
- Rapoport, A., (۲۰۰۶), Vernacular design as a model system, *In Vernacular Architecture in the Twenty First Century: Theory, education and practice*, Edited by: L. Asquith and M. Vellinga, UK, Taylor & Francis, pp.۱۷۹-۱۹۸.
- Rivlin, L. G., (۲۰۰۲), The Ethical Imperative, *In Handbook of Environmental Psychology*, edited by: R.B. Bechtel & A. Churchman, New York, John Wiley & Sons Inc., pp.۱۵-۲۷
- Werner C. M., B. B. Brown & I. Altman, (۲۰۰۲), Transactionally Oriented Research: Examples and Strategies, *In Handbook of Environmental Psychology*, edited by: R.B. Bechtel & A. Churchman, New York, John Wiley & Sons Inc., pp.۲۰۳-۲۲۱.

۲-۳ محتوی و سرفصل دروس اندیشه ها و الگوهای معماری (تخصصی - اختیاری):

- زیبایی شناسی معماری در اندیشه اسلامی
- فرهنگ و معماری اسلامی
- مکاتب آموزش و شیوه های طراحی معماری

عنوان درس به فارسی: زیبایی شناسی معماری در اندیشه اسلامی			
عنوان درس به انگلیسی: Aesthetics of Architecture in Islamic Thought			
نوع درس: اصلی ☐ تخصصی ☒ اختیاری ☐ اجباری ☐			
نوع واحد: نظری ☒ عملی ☐ کارگاهی ☐			
تعداد واحد:	نظری: ۲ واحد	عملی:	کارگاهی:
تعداد ساعت:	نظری: ۳۲ ساعت	عملی:	کارگاهی:
پیشنیاز	☐ دارد	☒ ندارد	
آموزش تکمیلی: سفر علمی ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☒			

اهداف کلی درس:

آشنایی با مفهوم زیبایی و پدیده‌های زیبا (اشیاء، کیفیات، تجربه‌ها و ارزش‌ها)، شناخت هنر (فلسفه‌ی خلاقیت هنری، اثر هنری، و ادراک آن)

تبیین روش‌ها و مختصات فکری اندیشمندان حوزه‌های مختلف زیبایی شناسی
توانمندسازی جهت وضع دستگاه فکری در حوزه زیبایی شناسی و کاربرد آن در معماری اسلامی

رئوس مطالب:

الف) افکار فلسفی زیبایی شناسی در آراء:

- دوران کلاسیک
- دوران مدرن
- فرا زیباشناسی

ب) باورهای روانشناختی زیبایی شناسی در آراء:

- روانشناسی تحلیلی
- روانشناسی گشتالت
- روانشناسی شناختی و...

پ) آراء سایر اندیشمندان و نحله‌های فکری متأخر در باب زیبایی شناسی معماری.

ت) آراء اندیشمندان مسلمان در باب زیبایی شناسی و معماری اسلامی.

ارزیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه یا مقاله
	□	■	■

فهرست منابع:

منابع اصلی:

- آرنهایم، رودولف. (۱۳۸۲). پویه شناسی صور معماری. ترجمه‌ی مهرداد قیومی بید هندی. تهران: انتشارات سمت، فرهنگستان هنر
 بندتو، کروچه. (۱۳۶۷). کلیات زیبایی‌شناسی. ترجمه‌ی فواد روحانی. تهران: انتشارات علمی و فرهنگی
 بورکهارت، تیتوس. (۱۳۷۷). جاودانگی و هنر. ترجمه‌ی سید محمد آوینی. تهران: انتشارات برگ
 تقوایی، ویدا. (۱۳۸۵). از جمال‌شناسی تا زیبایی‌شناسی. تهران: هنرهای زیبا شماره ۱۲
 تولستوی، لئون. (۱۳۸۷). هنر چیست. ترجمه‌ی کاوه دهگان. تهران: موسسه‌ی انتشاراتی امیرکبیر، چاپ سیزدهم
 جعفری، محمدتقی. (۱۳۶۹). زیبایی و هنر از دیدگاه اسلام. تهران: وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، چاپ سوم
 خاتمی، محمود. (۱۳۸۷). گفتارهایی در پدیدارشناسی هنر. تهران: فرهنگستان هنر، چاپ اول
 شیرد، آن. (۱۳۸۲). مبانی فلسفه هنر. ترجمه‌ی علی رامین. تهران: چاپ سوم، انتشارات علمی و فرهنگی
 صدیق، حسین. ۱۳۸۵. زیبایی‌شناسی و مسائل هنر از دیدگاه ابوحنیفان توحیدی. ترجمه سید غلامرضا تهامی، فرهنگستان هنر، تهران
 گات، بریس و همکاران. (۱۳۸۴). دانشنامه‌ی زیبایی‌شناسی. ترجمه‌ی منوچهر صانعی دره بیدی و همکاران. تهران: انتشارات فرهنگستان هنر
 گروتز، یورگ کورت. (۱۳۸۳). زیبایی‌شناسی در معماری. ترجمه‌ی جهان‌شاه پاکزاد و عبدالرضا همایون. تهران: انتشارات دانشگاه شهید بهشتی، چاپ دوم

منابع فرعی:

- آنتونیادیس، آنتونیسی. (۱۳۸۱). بوطیقای معماری (جلد اول: راهبردهای نامحسوس به‌سوی خلاقیت معماری). ترجمه‌ی احمدرضا آی. تهران: انتشارات سروش
 آرنهایم، رودولف. (۱۳۸۶). هنر و ادراک بصری. ترجمه‌ی مجید اخگر. تهران: انتشارات سمت، تهران
 احمدی، بابک. (۱۳۷۴). حقیقت و زیبایی. تهران: چاپ اول، نشر مرکز
 اسکرانن، راجر. (۱۳۷۹). فلسفه هنر و زیبایی‌شناسی. ترجمه‌ی یعقوب آژند. تهران: انتشارات دانشگاه تهران
 بل، سایمون. (۱۳۸۶). منظر: الگو، ادراک و فرایند. ترجمه‌ی بهناز امین زاده. تهران: انتشارات دانشگاه تهران
 سالینگروس، نیکوس ای و دیگران. (۱۳۸۷). یک نظریه معماری. ترجمه‌ی سعید زرین مهر و زهیر متکی. تهران: مرکز مطالعاتی و تحقیقاتی شهرسازی و معماری
 صالح مجتهد، منیر. (۱۳۷۸). شهود خلاق و ناخودآگاهی‌جمعی. تهران: نامه فرهنگستان علوم، سال ششم، شماره ۱۴ و ۱۵
 طاهباز، منصوره. (۱۳۸۲). زیبایی در معماری. مجله علمی پژوهشی صفا. شماره‌ی ۳۷
 فون مایس، پی. یر. (۱۳۸۳). از فرم تا مکان. ترجمه‌ی سیمون آپوزیان. تهران: دانشگاه تهران، چاپ اول

بیردزلی، مونروسی و جان هاسپرس. (۱۳۹۳). تاریخ و مسائل زیبایی‌شناسی. ترجمه‌ی محمد سعید حنایی کاشانی. تهران: هرمس مولوی، مهرناز. (۱۳۸۵). پایان نامه‌ی دکتریتخصصی شهرسازی با عنوان: تحلیل زیباشناختی کالبد فضای شهری. تهران: دانشگاه تهران. وحدت طلب، مسعود. (۱۳۹۳). زیبایی‌شناسی خویشتن‌خواه، نقش سرشت مشترک زیستی در داوری زیبایی. مجله علمی پژوهشی صفا، شماره ۶۴ تهران: شهید بهشتی

ویلیکینسون، رابرت. (۱۳۸۵). هنر احساس و بیان. ترجمه‌ی امیر مازیار. تهران: فرهنگستان هنر هاسپرز، جان و راجر اسکراتن. (۱۳۷۹). فلسفه هنر و زیبایی‌شناسی. ترجمه‌ی یعقوب آژند. تهران: انتشارات دانشگاه تهران هایدگر، مارتین. (۱۳۸۵). سرآغاز کار هنری. ترجمه‌ی پرویز ضیا شهبلی. تهران: چاپ سوم، هرمس یونگ، کارل گوستاو. (۱۳۸۴). انسان و سمبول هایش. ترجمه‌ی محمود سلطانیه. تهران: بزرگمهر چاپ پنجم

- Ashihara, Yoshinobu. (۱۹۸۳). The Aesthetic Townscape. translated by: Lynne, E. Riggs M.I.T. Press, Cambridge, Massachusetts.
- Dewey, J. (۱۹۸۷). Art as Experience, Carbondale: Southern Illinois University Press,
- Forgas, J. P. (۱۹۹۸). Feeling and thinking: The role of affect
- Langer, S. (۱۹۶۴). Feeling and Form", Harvard Univ. Press. Cambridge
- Martindale, Colin. (۱۹۸۸). Aesthetics, psychobiology and Cognition. The foundation of Aesthetics and Art
- McMahon, J.A. (۲۰۰۱). Towards a Unified theory of Beauty, Literature and Aesthetics: Oxford University Press.
- Peter Collins. (۱۹۹۸). Changing Ideals in Modern Architecture, McGill-Queen's University
- Rolston, Holmes (۱۹۸۸). Valuing Aesthetic Nature, Env. Ethics

عنوان درس به فارسی: فرهنگ و معماری اسلامی			
عنوان درس به انگلیسی: Culture and Islamic Architecture			
نوع درس: اصلی ☐ تخصصی ☒ اختیاری ☐ اجباری ☐			
نوع واحد: نظری ☒ عملی ☐ کارگاهی ☐			
تعداد واحد:	نظری: ۲ واحد	عملی:	کارگاهی:
تعداد ساعت:	نظری: ۳۲ ساعت	عملی:	کارگاهی:
پیشنیاز	دارد ☐	ندارد ☒	
آموزش تکمیلی: سفر علمی ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☒			

اهداف کلی درس

- آشنایی با نظریه های فرهنگی و شناخت فرهنگ در اندیشه اسلامی
- تبیین فرهنگ معماری اسلامی
- نقد و تحلیل اندیشه ها و تحولات فرهنگی در نمونه های معماری

رئوس مطالب:

- بنیان های تفکر و اندیشه دینی و فرهنگ اسلامی
- شناخت سیر تحولات فرهنگی (عصر ایمان - عصر علم - عصر فلسفه و...)
- آشنایی با نظریه های فرهنگی و شناخت نظریه فرهنگ اسلامی
- تاثیر و تاجر فرهنگ در معماری
- تبیین نظریه فرهنگ اسلامی در معماری (در ارتباط با آدب و رسوم، اخلاقیات و احکام فقهی)
- تعارض فرهنگ جهانی شدن و معماری جهانی با فرهنگ دینی و معماری اسلامی ایرانی
- تبیین تفاوت فرهنگ غربی و اسلامی در معماری معاصر
- تحلیل الگوهای معماری برگرفته از فرهنگ اسلامی
- معماری واتموده (فرا واقعی) و مصرف فرهنگی فضا

روش ارزیابی:

ارزیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه یا مقاله
	□	□	□

فهرست منابع:

منابع اصلی:

- اسمیت فیلیپدانیال، ۱۳۸۷، درآمدی بر نظریه های فرهنگی، مترجم: پویان، دفتر پژوهش های فرهنگی، چاپ دوم.
- آزاد ارمکی تقی، ۱۳۸۷، جامعه شناسی فرهنگ، نشر علم.
- آسابرگر آرتور، ۱۳۷۹، نقد فرهنگی، ترجمه: حمیرا مشیرزاده، تهران: نشر باز.
- بنت، اندی، ۱۳۹۳، فرهنگ و زندگی روزمره، ترجمه حسن چاوشیان و لیلا جوافشانی، تهران: نشر اختران
- یارسانیا، حمید، ۱۳۹۲، نظریه و فرهنگ: روش شناسی بنیادین تکوین نظریه های علمی، راهبرد فرهنگ، سال ششم، پاییز، شماره ۲۳.
- جعفری تبریزی محمد تقی، ۱۳۸۶، فرهنگ پیرو فرهنگ پیشرو، موسسه تدوین و نشر آثار علامه جعفری، چاپ سوم.
- راباپورت آموس، ۱۳۶۶، منشاء فرهنگی مجتمع های زیستی، ترجمه: رضیه رضازاده، انتشارات جهاد دانشگاهی علم و صنعت، تهران.
- فاضلی نعمت الله، ۱۳۹۴، فرهنگ و شهر (چرخش فرهنگی در گفتمان های شهری)، انتشارات تیس، چاپ سوم.
- گل محمدی احمد، ۱۳۹۳، جهانی شدن، فرهنگ، هویت، نشر نی، چاپ هفتم.
- مصلح علی اصغر، ۱۳۹۶، فلسفه فرهنگ، انتشارات علمی، چاپ دوم.
- هال، استیویرت، ۱۳۹۱، معنا، فرهنگ و زندگی اجتماعی، ترجمه: احمد گل محمدی، تهران: انتشارات نی
- Oliver paul, (۲۰۰۶) Built to Meet Needs: Cultural Issues in Vernacular Architecture, Routledge.
- Paul Emmons, Jane Lomholt, John Shannon Hendrix, (۲۰۱۲) The Cultural Role of Architecture: Contemporary and Historical Perspectives 1st Edition, Routledge.
- Gülah Koç, Marie-Therese Claes, Bryan Christiansen, (۲۰۱۷), Cultural Influences on Architecture 1st Edition, IGI Global.

منابع فرعی

- آشوری داریوش، ۱۳۸۹، تعریف ها و مفهوم فرهنگ، آگاه، تهران، چاپ چهارم
- آلن پیرو، ۱۳۷۰، فرهنگ علوم اجتماعی، ترجمه ی باقر روحانی، موسسه کیهان، تهران.
- الیوت تی.اس، ۱۳۸۱، درباره فرهنگ، ترجمه ی حمید شاهرخ، نشر مرکز، تهران، چاپ سوم.
- اینگلهارت رونالد، ۱۳۸۳، تحول فرهنگی در جامعه پیشرفته صنعتی، ترجمه ی مریم وتر، انتشارات روزبه، تهران.
- استوری، جان (۱۳۸۵)، مطالعات فرهنگی درباره فرهنگ عامه، ترجمه: حسین پاینده، تهران: نشر آگه
- بشیریه حسین، ۱۳۷۹، نظریه های فرهنگ در قرن بیستم، تهران: موسسه فرهنگی آینده پویان.
- پارسائیا، حمید (۱۳۹۰)، روش شناسی انتقادی حکمت صدرایی، انتشارات کتاب فردا
- حجت، عیسی (۱۳۹۴). سنت و بدعت در آموزش معماری، انتشارات دانشگاه تهران.
- رفیعپور فرامرز (۱۳۸۹)، آنا تومی جامعه، شرکت سهامی انتشارات تهران.
- راپاپورت آموس، ۱۳۸۸، انسان شناسی مسکن، ترجمه: خسرو افضلیان، انتشارات حرفه هنرمند.
- راپاپورت آموس، ۱۳۹۱، فرهنگ، معماری و طراحی، مترجمان ماریا برزگر، مجید یوسف نیایاشا، رازجویان، محمود، انتشارات شلفین.
- طباطبایی سید محمد حسین (۱۳۸۴)، روابط اجتماعی در اسلام، ترجمه محمد جواد حجتی کرمانی، انتشارات دفتر تنظیم و نشر آثار علامه طباطبایی.
- کاسیرر، ارنست (۱۳۶۰)، فلسفه و فرهنگ، ترجمه: بزرگ نادرزاد، مؤسسه مطالعات و تحقیقات فرهنگی، تهران.
- حال ادوارد تی، ۱۳۹۳، بعد پنهان، ترجمه ی منوچهر طبیبیان، انتشارات دانشگاه تهران.
- ناری قمی، سید مسعود و سید فرید تهرانی (۱۳۹۵). پارادایم های مساله در معماری: رویکردی به طرح مساله ی فرهنگ گرا و کاربرد محور در معماری. ناشر: موسسه علم معمار.
- نقره کار عبدالحمید (۱۳۸۸)، درآمدی بر هویت اسلامی در معماری، نشر پیام سیماگران، تهران.
- نوایی کامبیز و کامبیز حاجی قاسم (۱۳۸۸)، خشت و خیال: شرح معماری اسلامی ایران، انتشارات سروش.
- Rapoport .A. (۲۰۰۱), Theory, Cultural and Housing, Housing, Theory and Society, ۱۴۵-۱۶۵.
- Rapoport, A. (۱۹۹۴), Sustainability, Meaning and Traditional Environments Berkely: Center for Environment Design Research, Vol.۷۵, IASTE: ۷۵-۹۴.
- Oliver paul, (۱۹۶۹), shelter and society, London: Barrie & Rockliff.

عنوان درس به فارسی: مکاتب آموزش و شیوه های طراحی در معماری			
عنوان درس به انگلیسی: Schools of Education and Design Process in Architecture			
نوع درس: اصلی ☐ تخصصی ☒ اختیاری ☐ اجباری ☐			
نوع واحد: نظری ☒ عملی ☐ کارگاهی ☐			
تعداد واحد:	نظری: ۲ واحد	عملی:	کارگاهی:
تعداد ساعت:	نظری: ۳۲ ساعت	عملی:	کارگاهی:
پیشنیاز	دارد ☐	ندارد ☒	
آموزش تکمیلی: سفر علمی ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☒			

اهداف کلی درس

- شناخت رویکردهای آموزش معماری و عوامل موثر بر آن و تبیین شیوه های متداول آموزش بر اساس باورهای دینی و مولفه های فرهنگی در جوامع اسلامی
- شناخت روش های طراحی پژوهی در معماری و رویه های مختلف در فرآیند طراحی

رئوس مطالب:

- انواع دانش طراحی - شیوه های اندیشیدن
- تفکر انتقادی در معماری
- تفکر خلاق و تفکر نقاد در طراحی
- مولدها در فرآیند طراحی - پارادایم های مساله در طراحی معماری
- شیوه های پژوهش در طراحی پژوهی / بازتاب سنت در معماری و تأثیر آن بر رویه ها و شیوه های طراحی ، اصول کلی و ساز و کارهای مشترک طراحی سنتی
- راهبردها، سازکارها، الگو و فرآیند طراحی
- روش های آموزش ، مسائل فرهنگی و اجتماعی
- یادگیری و سبک های یادگیری و تفکر
- فضای آموزشی معماری ایران (معرفی و نقد مبانی، تبیین فرض های حاکم بر برنامه های آموزش معماری)
- فن آوری های جدید در آموزش معماری
- معرفی کلی خصوصیات معماران و پدیدآورندگان معماری، آداب و اخلاق معماری
- فتوت نامه ها و آموزش معماری / جایگاه طراحان در معماری
- طراحی آموزشی معماری

ارزیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه یا مقاله
	□	■	■

فهرست منابع:

- آنتونیداس، آنتونی (۱۳۹۱). بوطیقای معماری (آفرینش در معماری) تنوری طراحی: راهبردهای نامحسوس به سوی خلاقیت معماری. ترجمه: احمدرضا آی. انتشارات سروش.
- الکساندر، کریستوفر (۱۳۸۴)، ترجمه سعید زرنمهر، یادداشتهایی بر ترکیب فرم، انتشارات روزنه.
- حجت، عیسی (۱۳۹۴). سنت و بدعت در آموزش معماری. انتشارات دانشگاه تهران.
- حجت، عیسی (۱۳۹۱). مشق معماری. انتشارات دانشگاه تهران.
- دورک، دانا پی (۱۳۹۶). برنامه دهی معماری: مدیریت اطلاعات برای طراحی. ترجمه امیرسعید محمودی. انتشارات دانشگاه تهران.
- سپهری، یحیی (۱۳۹۶). تاریخ آموزش طراحی معماری در دانشگاه شهید بهشتی (دوره تکوین). ناشر: روزنه
- سیف، علی اکبر (۱۳۹۶). روانشناسی پرورشی نوین: روانشناسی یادگیری و آموزش. ناشر: دوران
- لاوسون، برایان (۱۳۸۹). آنچه طراحان می دانند. ترجمه محمدرضا شاهی. ناشر: یزدا.
- لاوسون، برایان. (۱۳۹۰). طراحان چگونه می اندیشند؟ ابهام زدایی از فرایند طراحی. ترجمه: حمید ندیمی. انتشارات دانشگاه شهید بهشتی.
- صبری، رضا سیروس (۱۳۹۳). تحول در طراحی: فرایند طراحی با اسطوره، تصور و ذهن طراحانه. ناشر: پرهام نقش.
- لنگ، جان (۱۳۸۱)، آفرینش نظریه معماری، نقش علوم رفتاری در طراحی محیط. ترجمه علیرضا عینی فر، انتشارات دانشگاه تهران.
- ناری قمی، سید مسعود و سید فرید تهرانی (۱۳۹۵). پارادایم های مساله در معماری: رویکردی به طرح مساله ی فرهنگ گرا و کاربرد محور در معماری. ناشر: موسسه علم معمار.
- وستون، آنتونی (۱۳۹۳). خلاقیت: تفکر انتقادی. مترجم: کاوه بویری. ناشر: کتاب آسه.
- Bentley Sevckenko, Margaret. ۱۹۸۸, Theories and Principles of Design in the Architecture of Islamic Societies, A Symposium held by the Aga Khan Program for Islamic Architecture, Cambridge, Massachusetts
- Cross Nigel. ۲۰۰۶ Designerly ways of knowing, springer, Germany
- Heskett, John. ۲۰۰۲, DESIGN A Very Short Introduction, Oxford University Press Inc., New York
- Peña, William M. and Parshall, Steven A. ۲۰۰۱, Problem Seeking an Architectural Programming Primer, John Wiley & Sons, Inc., New York.

۳-۳- محتوا و سرفصل دروس تاریخ معماری (تخصصی- اختیاری):

- تاریخ فرهنگی معماری اسلامی ایران
- گونه‌ها و الگوها در معماری اسلامی
- تاریخ تطبیقی معماری جهان اسلام

عنوان درس به فارسی: تاریخ فرهنگی معماری اسلامی ایران			
عنوان درس به انگلیسی: Cultural History of Islamic Architecture of Iran			
نوع درس: اصلی ☐ تخصصی ☒ اختیاری ☐ اجباری ☐			
نوع واحد: نظری ☒ عملی ☐ کارگاهی ☐			
تعداد واحد:	نظری: ۲ واحد	عملی:	کارگاهی:
تعداد ساعت:	نظری: ۳۲ ساعت	عملی:	کارگاهی:
پیشنیاز	دارد ☐	ندارد ☒	
آموزش تکمیلی: سفر علمی ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☒			

اهداف کلی درس:

- شناخت تاریخ فرهنگی ایران در دوره‌های مختلف تاریخی
- شناخت فرهنگی دوره‌های تاریخی و درک شکل‌گیری فرهنگی آثار معماری هر دوره
- شناخت فرهنگی بنیان‌های معماری معاصر جهان اسلام
- ایجاد زمینه‌های نقد آثار معماری در دانشجویان و آموزش آداب و روش‌های نقد

رئوس مطالب:

- ویژگی‌ها، اصول و مبانی تاریخ فرهنگی
- تاریخ فرهنگی ایران در دوره‌های مختلف تاریخی
- شناخت فرهنگ مادی و معنوی ایران
- نسبت معماری و شهرسازی با تاریخ فرهنگی
- روش پژوهش در تاریخ فرهنگی معماری
- نسبت نقد و دانش معماری
- ریشه‌های تاریخی، فکری، و اجتماعی و فرهنگی و مذهبی موثر در معماری جهان اسلام.
- بررسی تأثیرات وجودی مذاهب و فرق اسلامی بر شکل‌گیری معماری دوران اسلامی با تأکید بر سده‌های اولیه و میانی
- رویکردها و عوامل سیر و تحول معماری معاصر جهان اسلام در عصر جهانی شدن
- مکاتب فکری و فلسفی جدید و تأثیرات آنها بر فرهنگ معماری جهان اسلام

روش ارزیابی:

آشنایی با تاریخ فرهنگی ایران از طریق بررسی فرهنگ مادی با استفاده از علومى مانند انسان شناسى، جامعه شناسى، مذاهب اسلامى، تاریخ هنر، آثار معماری؛ در سه بخش نظرى، سمينارى و بازدیدهاى ميدانى صورت خواهد پذیرفت. ارزیابی از طریق ارایه گزارش هاى پژوهشى و مطالعات عندالزوم میدانی دانشجو در زمینه بررسی تحلیلی نسبت یک اثر معماری یا یک بخش از این اثر با زمینه فرهنگی آن دوره خواهد بود.

ارزیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه یا مقاله
	□	□	■

فهرست منابع:

منابع اصلی:

- انصاری، حمیدرضا (۱۳۹۵). تحلیلی بر معماری معاصر ایران. ناشر: سبزان.
- بانى مسعود، امیر (۱۳۸۹). معماری معاصر ایران، در تکاپوى بین سنت و مدرنیته. نشر هنر معماری قرن.
- برک، پیتر (۱۳۸۹). تاریخ فرهنگی چیست؟، ترجمه نعمت الله فاضلى و مرتضى قليج، انتشارات پژوهشکده تاریخ اسلام، تهران.
- پیرنیا، محمدکریم (۱۳۶۹). شیوه هاى معماری ایران. تدوین غلامحسین معاریان. انتشارات موسسه نشر هنر اسلامى.
- پیری، دیوید (۱۳۸۸). چگونه نقد بنویسیم (روش نوین نگارش رساله، نقد دانشگاهی، نقد تطبیقی و نقد هرمنوتیک و انواع نقد). مترجم: منیره احمدسلطانی. ناشر: روزگار.
- حائری، محمدرضا (۱۳۹۵). معماری و هویت: بررسی معماری معاصر جهان اسلام. ناشر: مرکز تحقیقات راه، مسکن و شهرسازی
- جناتی، محمد ابراهیم (۱۳۱۲)، المساجد و احکامها فی التشریح الاسلامی، نشر مطبعة القضاء
- فاضلى، نعمت الله (۱۳۹۳). تاریخ فرهنگی ایران مدرن، انتشارات پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی، تهران.
- قیومی بیدهدی، مهرداد (۱۳۹۰)، گفتارهایی در مبانی و تاریخ معماری و هنر، انتشارات علمی و فرهنگی، تهران.
- عاملی، سعیدرضا (۱۳۹۰)، مطالعات جهانی شدن: دو فضایی شدن ها و دو جهانی شدن ها، انتشارات سمت، تهران.
- محرمی، غلامحسین (۱۳۹۰)، نقش امامان شیعه در شکل گیری و توسعه تمدن اسلامى، قم: موسسه آموزشی و پژوهشى امام خمینی
- معاریان، غلامحسین (۱۳۸۷). معماری ایرانی؛ گونه شناسی، تهران، نشر سروش.
- نقی زاده، محمد (۱۳۹۳)، تاملاتی در تعامل با فرهنگ ها در زمینه نظریه ها و اصطلاحات، مطالعات معماری ایران

منابع فرعی

- ابن رامی، محمد ابراهیم (۱۹۹۹)، الاعلان باحکام البنیان، تصحیح ابن سلیمان فرید، مرکز نشر الجامعی
- اردلان، نادر و لاله بختیار حس وحدت (۱۳۹۱)، نقش سنت در معماری ایران، ترجمه: ونداد جلیلی. نشر یغمایی.
- انصاری، مجتبی و همکاران، ویژگی های اجتماعی- فرهنگی مسکن بومی، مسکن و محیط روستا، ۱۳۹۴
- برک، پیتر (۱۳۹۰)، تاریخ و نظریه های اجتماعی، ترجمه غلامرضا جمشیدیها، انتشارات دانشگاه تهران، تهران

- برگزیده پبیترا؛ برگزیده بریجیت (۱۳۹۴)، ذهن بی خانمان (نوسازی و آگاهی)، ترجمه محمد ساوجی، نشر نی، تهران.
- تالان، محسن؛ پورجعفر، محمدرضا؛ پورمند، حسنعلی (۱۳۹۱)، هویت‌مکان؛ رویکردی پدیدارشناسانه، هویت شهر، شماره ۱۰، صص ۹۰ - ۷۹.
- خسروی محمد باقر، بمانیان محمدرضا، سیفیان محمد کاظم (۱۳۹۲)، نقش هویت ساز قاعده لاضرر در شکل‌گیری الگوی معماری اسلامی، مجله نقش جهان، دوره ۳ شماره ۱ صفحات ۱۹ تا ۳۰
- رهنورد، زهرا، جامعه‌شناسی هنر و نقش ایدئولوژی، هنرهای زیبا، ۱۳۸۰
- ذکایی، محمدسعید (۱۳۹۰)، مطالعات فرهنگی و مطالعات حافظه، نشریه مطالعات اجتماعی ایران، دوره ۵، شماره ۳، صص ۷۲ - ۹۶
- سلطان زاده، حسین و همکاران، بازتاب فرهنگ غرب در تحول سبک زندگی و معماری خانه‌های اواخر قاجار شهر همدان، باغ نظر، ۱۳۹۶
- شایگان، داریوش (۱۳۹۵)، در جستجوی فضاها گم شده، نشر فرهنگ معاصر، تهران.
- شارتیه، روزبه (۱۳۷۷)، تاریخ فرهنگی؛ رابطه فلسفه و تاریخ، ترجمه حسینعلی نوذری، تاریخ معاصر ایران، شماره ۶، صص ۱۳۰ - ۱۰۱.
- شیرازی، محمد (۱۳۹۳)، نگرشی جامعه‌شناسانه بر معماری خانه‌های تاریخی کاشان، هویت شهر.
- عاملی، سیدسعیدرضا؛ اخوان، منیژه (۱۳۹۱)، بازنمایی عناصر هویت بخش در سفرنامه‌ها (مطالعه مقایسه‌ای تهران و شهرستانها یا استان تهران)، مطالعات و تحقیقات اجتماعی در ایران، شماره ۴، صص ۱۰۰ - ۷۵.
- عزیزی، شادی و همکاران (۱۳۹۱)، انسان‌شناسی فرهنگی وسیله‌ای برای عوامل شکل‌دهنده معماری، هویت شهر
- عقیقی، سعید (۱۳۹۲)، معیار نقد، معماری نقد. ناشر: سازمان فرهنگی تفریحی شهرداری اصفهان
- فکوهی، ناصر (۱۳۸۳)، انسان‌شناسی شهری، نشر نی، تهران.
- قبادیان، وحید (۱۳۹۳)، سبک‌شناسی و مبانی نظری در معماری معاصر ایران. نشر علم معمار.
- قره‌بگلو-مینو، روحی فر سولماز ۱۳۹۷، تاریخ ذهنیت عامه‌عاملی تاثیرگذار بر کیفیت مسکن، نشریه هنرهای زیبا شماره ۲۳ صفحات ۶۷-۸۰
- قیومی بیدهندی، مهرداد؛ شمس‌امید (۱۳۹۱)، درآمدی بر تاریخ ذهنیت عامه در معماری ایران، مطالعات معماری ایران، شماره ۲، صص ۲۵ - ۵.
- کیانی، مصطفی (۱۳۹۵)، معماری دوره پهلوی اول: دگرگونی اندیشه‌ها، پیدایش و شکل‌گیری معماری دوره بیست‌ساله معاصر ایران ۱۳۲۰ - ۱۳۹۹، ناشر: موسسه مطالعات تاریخ معاصر ایران
- مظفر، فرهنگ و همکاران (۱۳۹۱)، فرهنگ در پژوهش‌های معماری، مسکن و محیط روستا.
- مهندسین مشاور نقش (۱۳۸۷)، نقد آثار از معماری معاصر ایران. ناشر: مرکز مطالعاتی و تحقیقاتی شهرسازی و معماری
- منافزاده، علیرضا (۱۳۶۹)، ذهنیت و تاریخ، ایران نامه، شماره ۳۲، صص ۵۸۸ - ۵۶۷.
- نوایی، کامبیز و کامبیز حاج قاسمی (۱۳۹۱)، خشت و خیال، شرح معماری اسلامی ایران. نشر سروش
- هال، جان (۱۳۸۹)، تاریخ فرهنگی، ترجمه عباس احمدوند، کتاب ماه تاریخ و جغرافیا، شماره ۱۴۴، صص ۲۶ - ۲۴.

- Abu-Rabi', Ibrahim (۲۰۰۸). The Blackwell Companion to Contemporary Islamic Thought. Publisher: Wiley-Blackwell
- Abu-Lughod, Janet (۱۹۸۷). "The Islamic City- Historical Myth, Islamic Essence, and Contemporary Relevance," IJMES, ۱۹, ۱۵۵-۷۶.
- Afsaruddin, Asma (۲۰۱۵). Contemporary Issues in Islam. Publisher: Edinburgh University Press;

- Astor, Avi (۲۰۱۷). *Rebuilding Islam in Contemporary Spain: The Politics of Mosque Establishment*, ۱۹۷۶-۲۰۱۳. Publisher: Sussex Academic Press.
- Baker, Philippa, (۲۰۰۱). *Modernity and Community: Architecture in the Islamic World*. London: Thames & Hudson.
- Bianchini, F. and Ghilardi, L.۲۰۰۷. Thinking culturally about place, in *Place Branding and Public Diplomacy*. Palgrave journals. Vol.۳.
- Burke, P (۱۹۸۶), *Strengths & Weaknesses of the History of Mentalities, History of European Ideas*, Vol ۷, No ۵, pp. ۴۳۹ – ۴۵۱.
- Davidson, Cynthia C. (۱۹۹۸). *Legacies for the Future: Contemporary Architecture in Islamic Societies*. Publisher: Thames & Hudson, London, UK
- Grunbaum, Gustave von (۱۹۶۱). "The Structure of the Muslim Town," In: *Islam: Essays in the Nature and Growth of a Cultural Tradition*. London: Pp. ۱۴۱-۵۸.
- Hutton, P. H (۱۹۸۱), *The History of Mentalities: The New Map of Cultural History, History and Theory*, Vol ۲۰, No ۳, pp. ۲۳۷ – ۲۵۹.
- Khamdevi, Muhammar. (۲۰۱۳). "The Fiqh of the Imam and Congregation Position as Design Guidelines in Designing a Vertical Mosque." *Journal of Islamic Architecture* ۲(۳): ۱۲۸-۳۱
- Ladurie, E. B, Daedalus. S. R (۱۹۷۷), *Recent Historical Discoveries, Discoveries & Interpretations: Studies In Contemporary Scholarship*, No ۴, pp. ۱۴۱ – ۱۵۵.
- Mortada, H. (۲۰۰۳). *Traditional Islamic principles of built environment*. London: *Routledge*.
- Utaberta, Nangkula (۲۰۱۴). *Contemporary Islamic Architecture: Between Globalization and Tradition*. Publisher: Penerbit Universiti Putra Malaysia (UPM).
- Stern, Samuel. "The Constitution of the Islamic City," In: A. Hourani and S. Stern, *The Islamic City: A Colloquium*. Pp. ۱-۳۰.
- Taguchi, T (۲۰۰۶), *Welsh Nationalism and Cultural Identity*, *Journal of Culture and Information Science*, ۱ (۱), pp.۱-۷.
- Wright, P. D (۲۰۰۲), *A Theoretical Overview of Memory and Conflict in Cairns*, Ed & Roe, Michael D, *The Role of Memory in Ethnic Conflict*, Palgrave, pp. ۹ – ۲۵.

عنوان درس به فارسی: گونه ها والگوها در معماری اسلامی			
عنوان درس به انگلیسی: Patterns in Islamic Architecture			
نوع درس: اصلی ☐ تخصصی ☒ اختیاری ☐ اجباری ☐			
نوع واحد: نظری ☒ عملی ☐ کارگاهی ☐			
تعداد واحد:	نظری: ۲ واحد	عملی:	کارگاهی:
تعداد ساعت:	نظری: ۳۲ ساعت	عملی:	کارگاهی:
پیشنیاز	دارد ☐	ندارد ☒	
آموزش تکمیلی: سفر علمی ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☒			

اهداف کلی درس:

- توانمندی در ارائه ویژگی ها، ریخت شناسی، مفاهیم، الگوها و گونه های مختلف معماری اسلامی
- درک سیر تحول کالبدی و معنایی در مفاهیم معماری اسلامی
- کشف زبان مشترک در معماری اسلامی ادوار مختلف

رئوس مطالب:

- مکاتب مطالعاتی کالبد و شیوه های دوره بندی معماری اسلامی
- سیر تحول گونه ها و الگوهای مختلف معماری اسلامی به صورت تطبیقی
- شکل، فرم و معنا و نمادگرایی در معماری دوران اسلامی
- اجزای تشکیل دهنده بنا، نحوه فضاسازی، الگوها، هندسه ادراکی، تناسبات و تزیینات در گونه های مختلف معماری دوران تاریخی
- میانی دوره بندی معماری اسلامی و بررسی نقاط قوت و ضعف هر یک از آنها
- بررسی سیر تحول شکل و سازمان فضایی بناهای دوران اسلامی ایران فرهنگی
- نقش مذاهب اسلامی در ایجاد تفاوت و تشابه شکل و فرم معماری دوره های مختلف تاریخی با تاکید بر ریشه های اعتقادی تغییرات
- ارتباط بین مفاهیم، کارکردها و شکل و فرموده های تاریخی اسلامی

روش ارزیابی:

در این درس با مطالعه آثار معماری و ارسن های شهری و روستایی باقیمانده در سطوح مختلف اجتماعی در گستره تاریخی- فرهنگی ایران، به صورت میدانی اطلاعات لازم گردآوری می گردد و در قالب ارائه سمیناری و با حضور اساتید و دانشجویان به بررسی ویژگی ها، ریخت شناسی، مفاهیم، الگوها و گونه ها پرداخته می شود تا دانشجویان با مطالعه مصادیق عینی بتوانند در پژوهشهای تکمیلی، ضمن آشنایی با مصادیق فوق با پژوهش اکتشافی در حوزه های کمتر شناخته شده در موضوعات کلان یا خرد نتایج پژوهش خود را ارائه دهند.

ارزیابی بر اساس مشارکت فعال دانشجویان در مباحث، مقاله تحقیقی که با نظر استاد مربوطه تهیه می کنند و آزمون کتبی خواهد بود.

ارزیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه یا مقاله
	□	□	■

فهرست منابع:

منابع اصلی:

- ابن رami، محمد ابراهيم (۱۹۹۹)، الاعلان باحكام البنیان، تصحيح ابن سليمان فرید، مرکز نشر الجامعی
- انصاری، حمیدرضا (۱۳۹۵)، تحلیلی بر معماری معاصر ایران. ناشر: سبزان.
- بانی مسعود، امیر (۱۳۸۹)، معماری معاصر ایران، در تکاپوی بین سنت و مدرنیته. نشر هنر معماری قرن.
- جناتی، محمد ابراهيم (۱۳۱۲)، المساجد و احکامها فی التشریح الاسلامی، نشر مطبعه القضاء
- گلیجانی مقدم، نسرين (۱۳۸۴)، تاریخ شناسی معماری ایران، انتشارات دانشگاه تهران، تهران.
- محرمی، غلامحسین (۱۳۹۰)، نقش امامان شیعه در شکل گیری و توسعه تمدن اسلامی، قم: موسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی
- معماریان، غلامحسین، معماری ایرانی؛ گونه شناسی، تهران، نشر سروش، ۱۳۸۷
- معماریان، غلامحسین و همکاران، گونه و گونه شناسی معماری، معماری و شهرسازی ایران، ۱۳۹۲

منابع فرعی:

- پوراحمد، احمد و همکاران، تدوین فرایند و شاخص های مؤثر بر گونه شناسی معماری با معیار ویژگی های ترکیب بندی، مدیریت شهری، ۱۳۹۶
- جوان فروزنده، علی (۱۳۹۸)، تحلیل نقش روش زندگی طبقات اجتماعی در الگوی مسکن؛ نمونه ی موردی: خانه های اواخر دوره ی قاجار و اوایل پهلوی در اردبیل، باغ نظر، شماره ۷۶، صص ۴۱-۳۱.
- حبیب، فرح و همکاران، تدوین شاخص های مؤثر بر گونه شناسی بافت شهری، هویت شهر، ۱۳۸۹
- حجت، مهدی و ناری قمی، مسعود، تاملی در مفهوم و ارزش خلاقیت: ارزش خلاقانه معماری مبتنی بر الگو (مقایسه چارچوب ارزشی سنتی، معاصر و اسلامی) مطالعات معماری ایران، ۱۳۹۶
- حسینی، آرش و همکاران، گونه شناسی مسجد - مدرسه های ایران بر اساس شیوه دسترسی، باغ نظر، ۱۳۹۶

- حمزه نژاد، مهدی، گونه شناسی مزارهای اسلامی در ایران براساس مفاهیم قدسی تشبیه، تنزیه، جمال و جلال، مطالعات معماری ایران، ۱۳۹۱
- حمزه نژاد، مهدی، تحلیل اصول فضایی و الگو گزینی بهینه در معماری الگوگرایی معاصر ایران، مطالعات معماری ایران، ۱۳۹۶
- خسروی محمد باقر، بمانیان محمد رضا، سیفیان محمد کاظم (۱۳۹۲)، نقش هویت ساز قاعده لاضرر در شکل گیری الگوی معماری اسلامی، مجله نقش جهان، دوره ۳ شماره ۱ صفحات ۱۹ تا ۳۰
- راهب، غزال، واکاوی مفهوم گونه در مسکن بومی و تبیین رویکردی برای دسته بندی گونه ها، مسکن و محیط روستا، ۱۳۹۴
- رنجبر کرمانی، محمدعلی، بازخوانی الگوی فضای میانی در معماری ایران زمین، مطالعات معماری ایران، ۱۳۹۶
- رهروی پوده ساتاز، ولی بیگ نیما، دهقان نرگس، مسعود محمد (۱۳۹۷)، گونه شناسی کالبدی فضاهای اصلی خانه های چند طرف ساخت شهر اصفهان در گستره شکل تهران، صفت، شماره ۴، صص ۷۵ - ۱۰۰.
- سالم محمددانا، حسن پور فرامرزی، دژدار امید (۱۳۹۸)، گونه شناسی کالبدی - ذهنی مسکن بومی مناطق غرب کردستان بر بنیاد نگره تاریخی - تکاملی (مدرسه مورآتوری)، مسکن و محیط روستا، دوره ۳۸، صص ۴۸-۳۴
- سلطانی، مهرداد؛ منصور، سید امیرفرزین، احمدعلی (۱۳۹۱)، «تطبیق نقش الگو و مفاهیم مبتنی بر تجربه در فضای معماری»، مجله باغ نظر، سال نهم، شماره ۲۱.
- طاهری محمد مهدی، مظاہریان حامد، خاقانی سعید (۱۳۹۷)، گونه شناسی ایوان محور مسجدهای تاریخی ایران، صفت، تاریخ معاصر ایران، شماره ۸۲، صص ۱۲۵-۱۱۳.
- کریمی، نرگس و همکاران، گونه شناسی و سیر تحول پشت بندها از ابتدا تا انتهای دوران تاریخی در معماری ایران، باغ نظر، ۱۳۹۵
- کیانی، مصطفی (۱۳۹۵)، معماری دوره پهلوی اول: دگرگونی اندیشه ها، پیدایش و شکل گیری معماری دوره بیست ساله معاصر ایران ۱۳۲۰ - ۱۳۹۹، ناشر: موسسه مطالعات تاریخ معاصر ایران
- مفیدی، مجید و همکاران، تحلیلی بر گونه شناسی معماری بادگیرهای یزد و یافتن گونه بهینه کارکردی، هنرهای زیبا، ۱۳۸۷
- معماریان، غلامحسین، آشنایی با معماری مسکونی ایرانی؛ گونه شناسی برونگرا، تهران، دانشگاه علم و صنعت، ۱۳۷۱
- معماریان، غلامحسین، آشنایی با معماری مسکونی ایرانی؛ گونه شناسی درونگرا، تهران، دانشگاه علم و صنعت، ۱۳۷۶
- معماریان، غلامحسین، معرفی گوشه ای از معماری ناشناخته ایران؛ ساختمان آب انبار، نامه معماری و شهرسازی، ۱۳۸۸
- معماریان، غلامحسین، گونه شناسی خانه دوره قاجار در اصفهان، نامه هویت شهر، ۱۳۸۹
- مرادی ساسان، متین راد مهرداد، فیاض ریما، دهباشی شریف مزین (۱۳۹۷)، گونه شناسی خانه های سنتی حیاط دار تبریز بر اساس معیارهای کالبدی موثر بر عملکرد اقلیمی حیاط مرکزی، مدیریت شهری، شماره ۵۱، صص ۸۷-۱۰۵
- منافی زاده، علیرضا (۱۳۹۷)، گونه شناسی دیوارهای هو در معماری ایرانی، پژوهش های معماری اسلامی، دوره ۵۶، شماره ۳، صص ۱۳۵-۱۱۷.
- Feilden Bernard (۲۰۰۳), conservation historic building, third edition, Architectural Press, ISBN ۰-۷۵-۰۶-۵۸۶۳-۰
- Khamdevi, Muhammar. (۲۰۱۳). "The Fiqh of the Imam and Congregation Position as Design Guidelines in Designing a Vertical Mosque." *Journal of Islamic Architecture* ۲(۳): ۱۲۸-۳۱
- Mortada, H. (۲۰۰۳). *Traditional Islamic principles of built environment*. London: *Routledge*.

عنوان درس به فارسی: تاریخ تطبیقی معماری جهان اسلام			
عنوان درس به انگلیسی: Adaptive History of the Architecture of Islamic Countries			
نوع درس: اصلی ☐ تخصصی ☒ اختیاری ☐ اجباری ☐			
نوع واحد: نظری ☒ عملی ☐ کارگاهی ☐			
تعداد واحد:	نظری: ۲ واحد	عملی:	کارگاهی:
تعداد ساعت:	نظری: ۳۲ ساعت	عملی:	کارگاهی:
پیشنیاز	دارد ☐	ندارد ☒	
آموزش تکمیلی: سفر علمی ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☒			

اهداف کلی درس:

- بررسی تأثیرات گوناگون حضور اندیشه اسلامی در بستر فرهنگی سرزمین‌های حوزه جهان اسلام
- تحلیل تطبیقی معماری کشورهای اسلامی در دوره های تاریخی
- آشنایی با نگرش مورخین اسلامی به معماری و شهر در دوره های اسلامی
- تأثیرات متقابل فرهنگ و مذاهب اسلامی بر شکل گیری معماری جهان اسلام

رئوس مطالب:

- حوزه‌های جغرافیایی و فرهنگی تأثیرگذار در شکل گیری مفهوم معماری جهان اسلام
- مطالعه تطبیقی تأثیر و تأثر فرق مختلف اسلام بر آثار معماری جهان اسلام
- مبانی دلایل شکل گیری مکاتب تاریخی معماری اسلامی (معماری ایرانی - هندی - عثمانی - مغربی و ...)
- مقایسه تطبیقی موضوع و نگرش به موضوع و مفهوم معماری اسلامی (معماری عربی - معماری محمدی - معماری سنتی اسلامی - معماری اسلامی - معماری سرزمین های اسلامی و ...)
- بررسی تحلیلی نظریه ها و مکاتب با تاکید بر بناهای دوره اسلامی از منظر فقهی - حکمی، فرهنگی، مذهبی و ...
- رابطه بین توسعه دانش نیارشی و ارتباط و مهاجرت معماران در شکل گیری معماری مناطق مختلف اسلامی
- حضور اقوام و مذاهب مختلف غیر اسلامی در جامعه اسلامی و تأثیرات بر شکل گیری معماری (بوداییان - مسیحیان - کلیمیان و ...)

روش ارزیابی:

تلاش این درس، رسیدن دانشجو به درک تحلیلی از تطبیق اندیشه ها، ریشه و مبانی حکمی و مذهبی شکل گیری معماری مناطق و سرزمین های اسلامی در دوره های مختلف تاریخی می باشد و دانشجو با انتخاب موضوعات مشترک بین فرهنگ ها و با استفاده از اسناد و مدارک تاریخی و تا حد امکان بازدیدهای میدانی باید بتواند گزارش تطبیقی در زمینه های مختلف مذکور را تهیه و در قابل سمینار به دانشجویان و اساتید ارائه نماید.

ارزیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه یا مقاله
■	□	■	■

فهرست منابع :

- اتینگهاوزن، ریچارد و الک گرابار. (۱۳۷۸). هنر و معماری اسلامی. ترجمه یعقوب آژند. انتشارات سمت.
- الرفاعی، انور. (۱۳۷۹). تاریخ هنر در سرزمینهای اسلامی. ترجمه عبدالرحیم قنوات. انتشارات جهاد دانشگاهی مشهد.
- ایمانی، نادیه. (۱۳۸۳). معماری و اسلام. رساله دکتری. دانشگاه تهران. دانشکده هنرهای زیبا. استاد راهنما دکتر مهدی حجت.
- شهیدی، سیدجعفر. (۱۳۷۵). تاریخ تحلیلی اسلام. انتشارات مرکز نشر دانشگاهی.
- حاج قاسمی، کامبیز و کامبیز نوانی. (۱۳۹۱). خشت و خیال. انتشارات دانشگاه بهشتی.
- بیات، عزیزاله. (۱۳۸۴). تاریخ تطبیقی ایران با کشورهای جهان. انتشارات امیرکبیر.
- گودرزی، مرتضی. (۱۳۸۹). تاریخ تطبیقی هنر. انتشارات پژوهشکده فرهنگ و هنر اسلامی.
- گروه، ارنست و دیکی جیمز. (۱۳۸۰). معماری جهان اسلام. ترجمه یعقوب آژند. انتشارات مولی.
- معاریان، غلامحسین. (۱۳۸۷). معماری ایرانی؛ گونه شناسی، تهران. نشر سروش.

- Joseph Toynbee,Arnold (۱۹۸۹). A Study of History. Gramercy Books

۳-۴- محتوی و سرفصل دروس ساختمان، فیزیک و فناوری معماری (تخصصی) -

اختیاری):

- مسائل محیطی و معماری اسلامی
- معماری محاسباتی و هوشمند
- فناوری و حفاظت در بناهای تاریخی

عنوان درس به فارسی: مسائل محیطی و معماری اسلامی

عنوان درس به انگلیسی: Environmental Issues and Islamic Architecture

نوع درس: اصلی □ تخصصی ■ اختیاری ■ اجباری □

نوع واحد: نظری ■ عملی □ کارگاهی □

تعداد واحد	نظری: ۲ واحد	عملی:	کارگاهی:
تعداد ساعت	نظری: ۳۲ ساعت	عملی:	کارگاهی:
پیشنیاز	دارد □	ندارد ■	
آموزش تکمیلی: سفر علمی □ کارگاه □ آزمایشگاه □ سمینار □			

اهداف کلی :

- تبیین اندیشه اسلامی در خصوص رابطه انسان و محیط زیست
- تبیین رابطه بین مفاهیم مربوط به طبیعت و محیط زیست و ریشه های فلسفی آن با اصول و مبانی اسلامی
- آشنایی با مبانی و اصول طراحی زیست محیطی در معماری
- آشنایی با پدیده‌ها، ساختارها و عناصر مصنوع موجود در طبیعت

رئوس مطالب :

- محیط زیست در ادیان الهی غیر از اسلام و اسلام از منظر قرآن و احادیث و حکمت اسلامی؛
- محیط زیست و رابطه محیط و انسان در فلسفه معاصر (اکولوژی عمیق، اکوسوفی، ...)
- ابعاد مختلف محیط زیست در ارتباط با انسان (ابعاد اخلاقی، معنایی، عملکردی و...)
- پایداری زیست محیطی از منظر تعالیم اسلامی؛
- الگوها و روشهای زیست محیطی در معماری جهان و معماری اسلامی
- بررسی رویکردهای نوین زیست محیطی در طراحی و معماری از قبیل بیونیک، بیوفیلیک، اکوتک،
- بررسی تطبیقی بین رویکردهای زیست محیطی در معماری و اندیشه‌های اسلامی
- آسایش حرارتی (مفاهیم: انتظار حرارتی، ترجیح حرارتی؛ عوامل: فیزیکی، شخصی، فرهنگی؛ تاثیر بر کیفیت محیط و رفتار کاربر)
- بررسی عوامل محیطی موثر معماری
- تاثیر اقلیم بر شکل گیری بنا
- تحلیل رفتارهای حرارتی بنا در ساختمان های سنتی و مدرن
- حرارت، برودت و دیفوزن (حرکت بخار آب در کالبد ساختمان) در بنا
- سیستم های کنترل فعال و غیرفعال
- ارزیابی کارایی انرژی ساختمانهای سنتی و روشهای بهینه سازی آنها
- نور (طبیعی، کیفیت، خیرگی و ...)

- اکوستیک در ساختمان (تحلیل، شبیه‌سازی، کنترل و ...)
- آب (منابع، چرخه، آلاینده‌ها، بهینه‌سازی مصرف)
- آشنایی با آلاینده‌های محیطی، (منابع و نحوه پاک‌سازی)

روش ارزیابی:

ارزیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه یا مقاله
مشارکت در بحث‌های کلاسی ارائه یافته‌های مطالعاتی در هر جلسه	ارائه تکالیف ماهانه در قالب پژوهش‌های نظری و موضوعی	□	بررسی کاربست یکی از مفاهیم بحث شده در کلاس در معماری اسلامی

فهرست منابع:

- احمدالکشن، حسین، ۱۳۹۵، اسلام و محیط زیست، ترجمه حمیدرضا شیخی، بنیاد پژوهش‌های اسلامی آستان قدس رضوی، مشهد
- استیون سوکولای، ۱۳۹۵، مقدمه‌ای بر علم معماری میانی معماری پایدار، دانشگاه هنر
- بلوچیان طرقي، مریم، ۱۳۹۴، حفاظت محیط زیست از دیدگاه اخلاقی، فقهی و حقوقی، بنیاد پژوهش‌های اسلامی آستان قدس رضوی، مشهد
- جوادی آملی، عبدالله، ۱۳۹۱، اسلام و محیط زیست، تنظیم عباس رحیمیان محقق، انتشارات اسراء، تهران
- حسن وزیری، یحیی، ۱۳۹۶، معماری اسلامی و محیط زیست، ترجمه محمدرضا مروارید، بنیاد پژوهش‌های اسلامی آستان قدس رضوی، مشهد
- ریچارد، فولتز، ۱۳۹۳، اسلام و محیط زیست، ترجمه محمدخواجه حسینی، انتشارات جهاد دانشگاهی مشهد
- زاهدی، شمس السادات، ۱۳۹۱، توسعه پایدار، تهران، انتشارات سمت
- نوربرت لکتر، گرمایش، سرمایه‌های و روش‌نمایی، دانشگاه هنر اسلامی تبریز
- نصرسیدحسین، ۱۳۷۷، نظر متفکرین مسلمان درباره طبیعت، انتشارات خوارزمی، چاپ چهارم، تهران
- یوسف الحسن احمدو دانالدهیل، ۱۳۷۵، تاریخ مصور تکنولوژی اسلامی، ترجمه ناصر موفقیان، شرکت انتشارات علمی و فرهنگی، چاپ اول، تهران

- Brian Cody, ۲۰۱۷, Form follows energy
- Fazlun Khalid, ۲۰۱۹, Signs on the Earth: Islam, Modernity and the Climate Crisis,
- Paola Sassi, ۲۰۰۶, Strategies for Sustainable Architecture
- Paul Appleby, ۲۰۱۱, Integrated Sustainable Design of Buildings
- Richard Foltz, ۲۰۰۵, Environmentalism In The Muslim World
- Willi Weber and Simos Yannas, ۲۰۱۴, Lessons from Vernacular Architecture

عنوان درس به فارسی: معماری محاسباتی و هوشمند			
عنوان درس به انگلیسی: Computational and smart Architecture			
نوع درس: اصلی ☐ تخصصی ☒ اختیاری ☒ اجباری ☐			
نوع واحد: نظری ☒ عملی ☐ کارگاهی ☐			
تعداد واحد	نظری: ۲ واحد	عملی:	کارگاهی:
تعداد ساعت	نظری: ۳۲ ساعت	عملی:	کارگاهی:
پیشنیاز	دارد ☐	ندارد ☒	
آموزش تکمیلی: سفر علمی ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐			

اهداف کلی:

- بررسی رویکردهای استفاده از کامپیوتر و محاسبات در پژوهش‌های معماری اسلامی
- تبیین مفهوم هوشمندسازی در معماری
- آشنایی با راهکارهای هوشمندسازی در معماری
- معرفی روش‌های طراحی زایشی از قبیل سیستم‌های زایشی، سیستم‌های خبره
- شناخت روش‌های طراحی پژوهی در معماری اسلامی شامل شبیه‌سازی، ارزیابی، تخمین و بهینه‌سازی با رویکردهای سازدای، انرژی، آکوستیک و فاکتورهای انسانی معماری
- معرفی کاربردهای آینده پژوهی هوش مصنوعی در تولید اتوماسیون، ساختمان‌های هوشمند و محیط مجازی

رئوس مطالب:

- نقد و بررسی مفاهیم طراحی به کمک کامپیوتر CAD و طراحی معماری به کمک کامپیوتر CAAD
- پیشینه معماری رایانه‌ای (Computational Architecture)
- مدلسازی اطلاعات ساختمان (BIM)
- طراحی و ساخت مجازی (Virtual Design and Construction)
- معماری دیجیتال (Digital Architecture) و معماری محاسباتی (Computational Architecture)؛ چستی و چرایی
- روش‌های فرم‌یابی دیجیتال (توبولوژیکی، سطوح همتراز، پارامتریک، حرکتی، دگرذیسی، تکاملی)
- مفاهیم پایه هوش مصنوعی (Artificial Intelligence)
- فرضیات هوش مصنوعی و نمایش چندگانه آن
- تاریخچه هوش مصنوعی در طراحی و معماری
- سناریوهای مختلف کاربرد هوش مصنوعی در CAAD
- یادگیری ماشین و یادگیری عمیق

- اکتساب و فراگیری داده‌ها
- مدل‌های محاسباتی (مدل‌های شبیه‌سازی، مدل‌های زایشی، مدل‌های بهینه‌سازی) در طراحی معماری
- مدل‌های یادگیری عمیق (شبکه عصبی ANN، سیستم فازی FI، الگوریتم ژنتیک GA، الگوریتم‌های ابتکاری و فرا ابتکاری)

روش ارزیابی:

ارزیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه یا مقاله
مشارکت در بحث‌های کلاسی	ارائه تکالیف ماهانه در قالب پژوهش‌های نظری و موضوعی	■	تحویل پروژه کلاسی بصورت مقاله

فهرست منابع:

- توکلی مقدم، رضا، ۱۳۹۲، الگوریتم‌های فراابتکاری: مبانی نظری و پیاده‌سازی در مطلب، انتشارات دانشگاه آزاد اسلامی - واحد تهران جنوب.
- راسل، استوارت، نوروینگ، پیتر، ۱۳۹۴، هوش مصنوعی (رهیافتی‌نوین)، مترجم: عین‌الله جعفرنژاد قمی، علوم رایانه، تهران.
- گلابچی، محمود، اندجی، علی، باستانی، حسین، ۱۳۹۰، معماری دیجیتال: کاربرد فناوری‌های CAD/CAM/CAE در معماری. انتشارات دانشگاه تهران.
- Molly Wright Steenson (۲۰۱۷). Architectural Intelligence: How Designers and Architects Created the Digital Landscape, MIT Press.
- Rivka Oxman and Robert Oxman (۲۰۱۴). Theories of the Digital in Architecture. Routledge Press.
- Chuck Eastman, Paul Teicholz, Rafael Sacks, Kathleen Liston (۲۰۱۱). IM Handbook: A Guide to Building Information Modeling for Owners, Managers, Designers, Engineers and Contractors. Wiley Press; ۲nd edition.
- Karen Kensek, Douglas Noble (۲۰۱۴). Building Information Modeling: BIM in Current and Future Practice. Wiley Press; ۱st edition
- Adrian Hopgood (۲۰۱۱). Intelligent Systems for Engineers and Scientists. CRC Press; ۳rd edition.
- Asterios Agkathidis (۲۰۱۶). Generative Design: Form-finding Techniques in Architecture (Form + Technique). Laurence King Publishing.
- Achim Menges and Sean Ahlquist (۲۰۱۱). Computational Design Thinking: Computation Design Thinking. Wiley Press; ۱st edition.
- John Frazer and Pamela Johnston (۱۹۹۵). An Evolutionary Architecture: Themes. Architectural Association Publications.

عنوان درس به فارسی: فناوری و حفاظت در بناهای تاریخی			
عنوان درس به انگلیسی: Technology and Restoration in Historic Buildings			
نوع درس: اصلی ☐ تخصصی ☒ اختیاری ☒ اجباری ☐			
نوع واحد: نظری ☒ عملی ☐ کارگاهی ☐			
تعداد واحد	نظری: ۲ واحد	عملی:	کارگاهی:
تعداد ساعت	نظری: ۳۲ ساعت	عملی:	کارگاهی:
پیشنیاز	☐ دارد	☒ ندارد	
آموزش تکمیلی: سفر علمی ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐			

اهداف کلی:

- نحوه تعامل فناوری با حفاظت از بناهای تاریخی با استفاده از اصول و مبانی حفاظت
- امکان بهره برداری از علوم و فنون جدید در زمینه حفاظت و مرمت بناهای تاریخی
- تاثیر پذیری و تاثیر گذاری استفاده از فناوری های جدید در ارتباط با موضوعاتی همانند اصالت، هویت و مسائل فرهنگی بناهای تاریخی

رئوس مطالب:

- مبانی مفاهیم پایه در حفاظت بناهای تاریخی در عرصه های فرهنگی، اجتماعی، اقتصادی، علوم اجتماعی و محیطی
- حفاظت و اصول حفاظت از دیدگاه نظریه پردازان علوم مرتبط با آن
- علوم در دوران معاصر و ارتباط آن با امر شناخت مواد و مصالح بکار رفته و قابل کاربست در مرمت بناهای تاریخی
- روش ها و فنون بازرسیهای علمی غیر مخرب، کم مخرب و مخرب در انواع مختلف بناها اعم از سنگی، آجری، چوبی، بتنی، فلزی، خشتی و گلی
- تدوین علمی ارتباط مقولات شناخت- آسیب شناسی و طراحی در بناهای تاریخی
- تحلیل و آسیب شناسی اقدامات حفاظت و توسعه در بناهای های ارزشمند تاریخی بر مبنای نظریه ها، اصول و معیارهای حفاظت و توسعه یکپارچه

روش ارزیابی:

ارزیابی بر اساس مشارکت فعال دانشجویان در مباحث، مقاله تحقیقی که با نظر استاد مربوطه تهیه می کنند و آزمون کتبی خواهد بود.

ارزیابی مستمر	میان ترم	آزمون های نهایی	پروژه
		آزمون های نوشتاری	
		عملکردی	

فهرست منابع:

- لطفی، سهیل، شعله، مهسا، ۱۳۹۶، ارزیابی میزان بازگشت پذیری ساختارهای واجد قدمت به چرخه حیات دوباره- پیشنهاد مدل «بالقوگی بازکاربست همساز» در نمونه ای از بافت میانی تهران. فصلنامه علمی- پژوهشی نقش جهان. شماره ۳-۷. صفحه ۳۵-۱۵
- محیعلی، محمدحسن. مرادی، اصغرمحمد. امیرکیبیریان، آتسا(۱۳۷۴). دوازده درس مرمت. چاپاول. تهران: وزارت مسکن و شهرسازی
- نژادابراهیمی، احد. پورجعفر، محمدرضا. انصاری، مجتبی، حناچی، پیروز، ۱۳۹۲. ارزش و ارتباط آن با رویکرد مداخله در آثار فرهنگی- تاریخی. مرمت و معماری ایران. شماره ۶. صفحه ۷۹ تا ۹۸
- نژاد ابراهیمی احد - شریفی علی اصغر، ۱۳۹۸، عملکرد و رویکرد در تغییر کاربری تطبیقی بناهای تاریخی، انتشارات دانشگاه هنر اسلامی تبریز و جهاد دانشگاهی قزوین

Yildirim,M&Turan,G. (۲۰۱۲), Sustainable development in historic areas: Adaptive re-use challenges in traditional houses in Sanliurfa, **Habitat International**,VOL۳۶:۴۹۳-۵۰۳.

ICOMOS, (۱۹۹۹). The Burra Charter: **The Australia ICOMOS charter for places of cultural significance. Australia: ICOMOS Inc.**

Langston,C& hui-kwan,E& hon-wan chan,E. (۲۰۱۳), The application of ARP modelling to adaptive reuse projects in Hong Kong, **Habitat International**, VOL.۴۰:۲۳۳-۲۴۳.

Wilkinson,S&Kimberley,J,Reed,R.(۲۰۰۹), Using building adaptation to deliver sustainability in Australia, **Structural Survey**,Vol. ۲۷,No. ۱:۴۶-۶۱.

Mısırlısoy a,D&Günc,K, e b.(۲۰۱۶), Adaptive reuse strategies for heritage buildings: A holistic approach, **Sustainable Cities and Society**,VOL.۲۶:۹۱-۹۸.

Bullen P.(۲۰۰۷), Adaptive reuse and sustainability of commercial buildings. **Facilities**,VOL.۲۵,NO.(۱/۲):۲۰-۳۱.

Ball, R. (۲۰۰۲), "Re-use potential and vacant industrial premises: revisiting the regeneration issue in stoke-on-trent", **Journal of Property Research**, Vol. ۱۹ No. ۲:۹۳-۱۱۰.

Douglas, J. (۲۰۰۶), Building Adaptation, Butterworth Heinemann, **Oxford and Burlington, MA.**

Douglas, J. (۲۰۰۲), Building adaptation. London: **Butterworth-Heinemann Publishing.**

Langston, C. (2008), The sustainability implications of building adaptive reuse (keynote address). In **Proceedings of CRIOCM2008**, Beijing, Oct/Nov:1-10.

Vivian W.Y.Tam & Ivan W.H. Fung & Michael C.P. (2016), Singadaptive reuse in sustainable development: An empirical study of Lui Seng Chun building in Hong Kong, **Renewable and Sustainable Energy Reviews**, VOL. 65:635-642.

L. Webb, A. (2017), Energy retrofits in historic and traditional buildings: A review of problems and methods, **Renewable and Sustainable Energy Reviews**, VOL. 77:748-759.

Smith L. (2006). Uses of heritage. New York: **Routledge**.

Hong Kong Home Affairs Bureau and Leisure and Cultural Services Department. (2004) Review of built heritage conservation policy. Hong Kong Home Affairs Bureau and Leisure and Cultural Services Department, **Hong Kong Special Administrative Region**.

Swanke Hayden Connell Architects. (2000). Historic preservation project planning and estimating. **Swanke Hayden Connell Architects**.

Haidar, L. & Talibb Strarton, A. (2015), Adaptive Reuse Practice in Tower Houses of Old City Sana'a Yemen, **Procedia - Social and Behavioral Sciences**, VOL. 202:351-360.

Bullen, P. A., & Love, P. E. D. (2011). A new future for the past: a model for adaptive reuse decision-making, **Built Environment Project and Asset Management**, Vol. 1 No. 1, 2011:32-44.

UNESCO. (2007). Asia conserved: Lessons learned from the UNESCO Asia-Pacific heritage awards for culture heritage conservation Accessed 15.07.17 and available online from http://www.unescobkk.org/fileadmin/user_upload/culture/cultureMain/publications/Asia/2007Conserved/2007For20Web/29.pdf.

Conejos, S.H. & Langston, C. & Smith, J. (2014). Designing for better building adaptability: A comparison of adaptSTAR and ARP models, **Habitat International**. VOL. 41:88-91.

Langston, C. & Shen, L. Y. (2007). Application of the adaptive reuse potential model in Hong Kong: A case study of Lui Seng Chun, **International Journal of Strategic Property Management**, VOL. 11, NO. 4:193-207.

Haidara, L. & Talibb Strarton, A. (2013). Adaptive Reuse in the Traditional Neighbourhood of the Old City Sana'a - Yemen, **Procedia - Social and Behavioral Sciences**, VOL. 105:811-827

Langston, C. & K. W. Wong Francis & Eddie C. M. Hui & Li-yin Shen. (2008). Strategic assessment of building adaptive reuse opportunities in Hong Kong, **Building and Environment**. VOL. 43:179-191

Johnson A. (1996). Rehabilitation and re-use of existing buildings. In: Mills ED, editor. Building maintenance and preservation: a guide to design and management. 2nd ed. **Oxford: Architectural Press**: 29-30.

Campbell, J. (1996). Is your building a candidate for adaptive reuse?, **Journal of Property Management**, Vol. 61 No. 1:26-30.

Highfield, D. (2000). Refurbishment and Upgrading of Buildings, **E & FN Spon, London**.

Shiple, R., Utz, S&Parsons, M. (۲۰۰۶). Does adaptive reuse pay? A study of the business of building renovation in Ontario Canada, **International Journal of Heritage Studies**, Vol. ۱۲ No. ۶۵-۵-۲۰

Johnstone, I.M. (۱۹۹۵). An actuarial model of rehabilitation versus new construction of housing", **Journal of Property Finance**, Vol. ۶ No. ۳:۷-۲۶.

Koren, H.S&Butler, C.D. (۲۰۰۶). The interconnection between the built environment ecology and health, **Environmental Security and Environmental Management**: ۱۱۱-۲۵.

Bromley, R.D.F&Tallon, A.R&Thomas, C.J. (۲۰۰۵). City centre regeneration through residential development: contributing to sustainability, **Urban Studies**, Vol. ۴۲ No. ۱۳:۲۴-۲۹

Langston C&Lauge-Kristensen R.(۲۰۰۲). Strategic management of built facilities. **Butterworth-Heinemann**.

Wilkinson S. J&Remøy H. and Langston C. (۲۰۱۴). Designing for Future Adaptive Reuse, in Sustainable Building Adaptation: Innovations in Decision-Making, **John Wiley & Sons, Oxford**,
doi:۱۰.۱۰۰۲۹۷۸۱۱۱۸۴۷۷۱۵۱.ch۱۲

Günc , e, K., & Mısırlısoy, D. (۲۰۱۴). Adaptive reuse of military establishments as museum: conservation vs. Museography. **WIT transactions on ecology and the environment** (vol. ۱۴۳) UK: WIT Press.

Langston, C. (۲۰۱۱a). Estimating the useful life of buildings, in **proceedings of AUBEA ۲۰۱۱ Conference**, Gold Coast, Australia, April ۲۷-۲۹:۴۱۸-۴۳۲.

Conejos.SH.(۲۰۱۳). designing for future building adaptive reuse, **Institute of Sustainable Development and Architecture Bond University**, Gold Coast, Australia ۱۲ April.

Conejos, S. C. M. a. Y. E., ۲۰۱۷. The future adaptivity of nineteenth century heritage buildings.. **International Journal of Building Pathology and Adaptation**, ۳۵(۴), ۳۳۲-۳۴۷.

عنوان درس به فارسی: درس ویژه			
عنوان درس به انگلیسی: Specific Cours			
نوع درس: اصلی ☐ تخصصی ☒ اختیاری ☐ اجباری ☐			
نوع واحد: نظری ☒ عملی ☐ کارگاهی ☐			
تعداد واحد	نظری: ۲ واحد	عملی:	کارگاهی:
تعداد ساعت	نظری: ۳۲ ساعت	عملی:	کارگاهی:
پیشنیاز	دارد ☐	ندارد ☒	
آموزش تکمیلی: سفر علمی ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐			

اهداف کلی:

- هدف از ارائه این درس ویژه آماده سازی دانشجویان برای انجام رساله ی دکترای می باشد.

رئوس مطالب:

- این درس در خصوص حوزه و زمینه پژوهشی رساله (زمینه کلی)، مسئله و موضوع رساله (زمینه خاص) دانشجویان است که با پیشنهاد استاد (و یا اساتید) راهنما و تصویب شورای آموزشی دانشکده مربوطه ارائه می شود.

روش ارزیابی: (بر اساس نظر استاد راهنما و تصویب شورای آموزشی دانشکده تعیین می گردد)

ارزیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه یا مقاله
☐	☐	☐	☐

